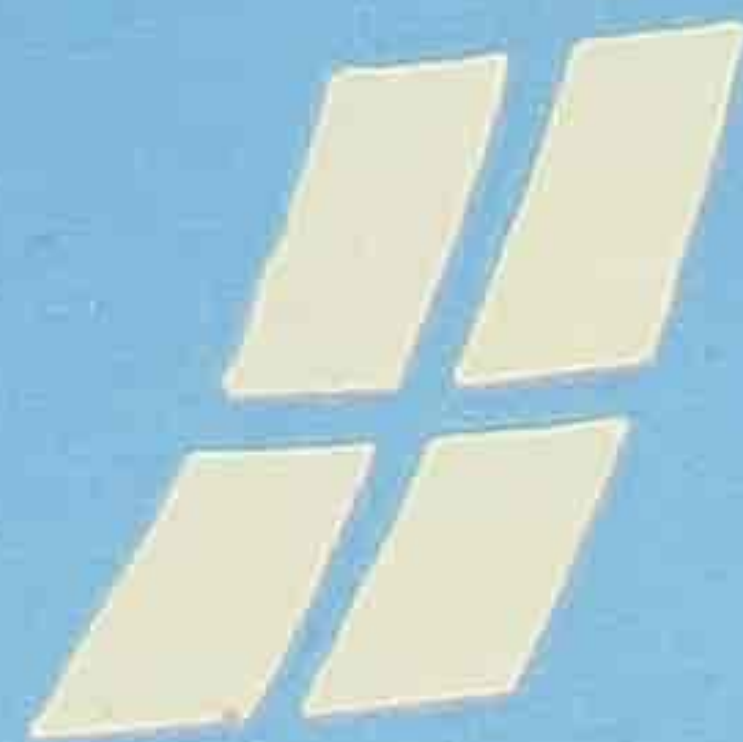

113

filatelista

ЧАСОПИС САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

FILATELISTI NOVOSTI ZA VAS!

Atraktivne tematske serije maraka iz celoga sveta možete nabaviti po najpovoljnijim cenama u našim prodavnicama širom zemlje.

Zainteresovani smo takođe za otkup svih vrsta domaćih i stranih maraka, čistih i žigosanih serija, pojedinačnih komada i zbirki maraka, tzv. količinki (masenware).

Pri otkupu „Jugofilatelija“ daje najpovoljnije tržišne cene.

Sva obaveštenja u vezi nabavke svih jugoslovenskih maraka kao i novi katalog jugoslovenskih zemalja za 1966. godinu.

NUDI VAM

JUGOFILATELIJA

BEOGRAD

PALMOTIĆEVA 2/V

POŠTANSKI FAH 757

PRODAVNICE „JUGOFILATELIJE“:

Prodavnica br. 1.

BEOGRAD, Terazije br. 13.

Prodavnica br. 2.

ZAGREB, Boškovićeve br. 6.

Prodavnica br. 3.

LJUBLJANA, Nazorjeva br. 1.

Prodavnica br. 4.

RIJEKA, B. N. Revolucije br. 27.

Prodavnica br. 5.

SUBOTICA, Maršala Tita br. 12.

Prodavnica br. 6.

DUBROVNIK, Stradun

Prodavnica br. 7.

SKOPLJE, Kej 13 Novembra

Prodavnica br. 8.

NOVI SAD, Narod. Heroja br. 4.

Prodavnica br. 18,

OPATIJA, Maršala Tita br. 190.

ФИЛАТЕЛИСТА FILATELISTA

ČASOPIS SAVEZA FILATELISTA SRBIJE

A P R I L 1 9 6 6.

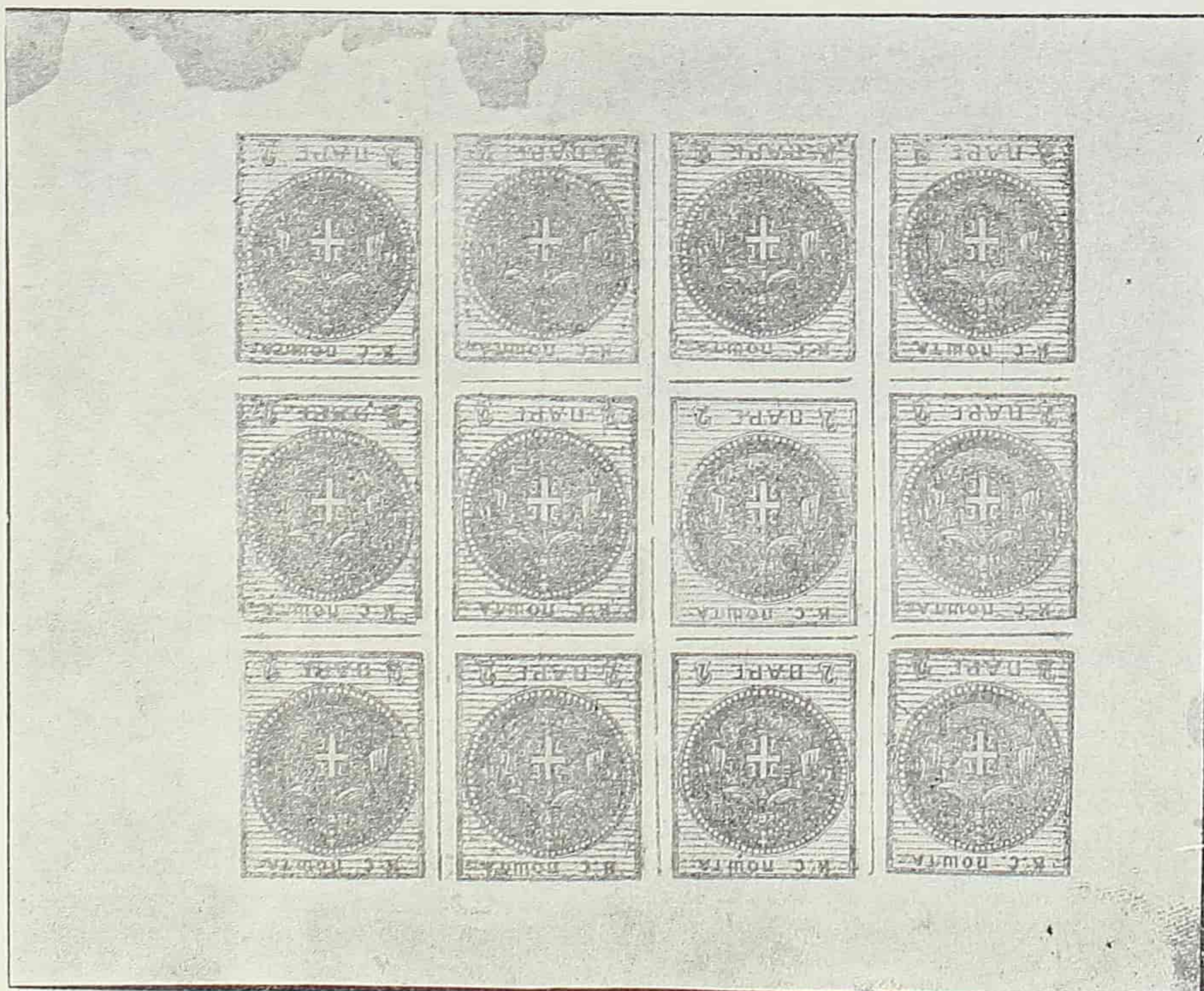
STO GODINA PRVE SRPSKE MARKE

Уместо даљих написа познавалаца старих српских марака, као што смо најавили у броју 12, објављујемо изводе из студије Евшена Дероко-а под насловом: „Историја поштанских марака Србије“.

штампане ствари (новине, часописе, проспекте, музикалије итд) до 40 драма (128 грама) тежине 10 пара; такса за препоруку била је 40 пара (1 грош), а исто толико за предају на „повратни рецепт“ (потврда пријема). Новине и часописи који су излазили у земљи, ако их је претплатницима слало уредништво, отправљани су поштом бесплатно, за стране пак новине и часописе, отправљане претплатницима у Србији, била је прописана такса од 2 паре за сваки број до 10 страна (32 грама) тежине, а за

1
8
6
6

Законом о поштама од 25. јануара 1866. биле су у члану 19 прописане ове поштанске таксе: за просто писмо до 5 грама (16 грама) тежине 20 пара (тадашњег царшијског течаја — 10 пара динарских), за

сваку даљу тежину од 5 драма (16 грама) по 1 пара више и та такса за новине морала је бити плаћена унапред. Ове таксе важиле су за отправљање поште у унутрашњости земље; Србија у то време још није

стајала у поштанској вези са другим земљама. Поштански саобраћај са иностранством одржаван је преко аустријске Конзуларне поште, која је тада постојала у Београду.

Према тим таксама издате су и поштанске марке у вредности од 1, 2, 10, 20 и 40 пара и оне су важиле само за франкирања пошиљака у унутрашњости земље.

Прве поштанске марке од 1 и 2 паре, израђене су у „Правитељственој Књигопечатнији” у Београду на примитиван начин, средствима којима је она тада располагала. Али, како „Правитељствена Књигопечатнија” није имала потребна уређења ни стручно особље за израду марака од 10, 20 и 40 пара потребних за франковање писама и осталих писмоносних пошиљака, за које се тражило да буду боље израђене и у већој количини, то су израда печата за те марке и потребних клишеа, као и штампање извесне количине марака за прву потребу поверени царској државној штампарији у Бечу. Ове марке, међутим, нису биле поручене на време, те нису могле бити довршене до 1. маја, када их је требало пустити у саобраћај. Зато је изашло у „Србским новинама“ бр. 47 од 26. априла 1866. г. п. ст. ово службено саопштење: „У точки 5-ој настављења, које је под 13. о. м. О. Н. 448 за поште прописано, казато је да ће пошиљатељи писама и осталих пошиљака поштом за писма таксе поштанске од 1. маја текуће године плаћати маркама. Но како за сада има марки, које се само за новине употребљавати могу, а оне за писма и друга пошиљања јоште нису готове, тако да је расписом Министра унутрашњи дела од 26. ов. месеца Нр. 594 наређено да се таксе поштанске за новине, које су плаћању подложне, наплаћују од 1. маја у маркама, а остале таксе да се наплаћују у звечећем новцу и у будуће, док марке не буду готове”.

Те су марке могле дакле служити само за плаћање поштанске таксе за новине и часописе, који су долазили из иностранства, а како је та такса морала бити плаћена унапред, то су их могле употребљавати само пограничне поште, преко којих су такве новине и часописи стизали.

Основни печат за прве марке од 1 и од 2 паре био је изрезан у дрвету и од њега су изливени клишеи за штампање од оловног метала, у стереотипији.

Марке су формата усправног правоугаоника, величине 17,5×22 мм. У средини је, у кругу, државни грб Кнежевине Србије на основи у боји, окруженој венцем од 77 белих тачака (перла) и са двоструком кружном линијом. Над грбом је натпис „К. С. ПОШТА” од малих слова у боји, а доле испод грба ознака вредности „1 ПАРА 1”, односно „2 ПАРЕ 2” од истих таквих слова; цифре су уоквирене линијом. Спољни правоугаони оквир састављен је од двеју правих црта, спољна је дебља, а унутарња танка.

Цео унутрашњи простор марке око круга са грбом и испод натписа испуњен је са 24 тачкасто испрекиданих водоравних линија.

Марке су незупчане и штампане су у малим табацима од 12 комада поређаних у 3 водоравна реда по 4 марке у размаку од 3 мм. Марке у табаку одвојене су једна од друге линијама у боји и то у окомитом правцу трима непрекидним линијама у висини сва три реда марака, а у водоравном правцу са два реда испресецаних линија, дужине колико је широка марка. Цртеж који је иначе прилично груб, штампан је у типографији (књиготиску) са стереотиписаних оловних клишеја, код појединих марака у табаку је често нејасан, поједине црте местимично су сливене уједно или испрекидане. Марке стога показују међу собом извесне типичне разлике, које потичу од недостатака на самим клишејима. Могло би се рећи да свака марка у табаку представља засебан тип, као што их је Де Сметх описао у својој студији. Међутим, те разлике код појединих марака тако су незнатне да не долазе до јаснијег израза често и код марака истог положаја из разних табакa.

ПРОСЛАВА СТОГОДИШЊИЦЕ

У програму издања пригодних поштанских марака за 1966. годину Заједница југословенских ПТТ предвидела је да се поводом стогодишњице наше прве марке изда и једна серија пригодних марака, што треба сматрати као први и основни део ове прославе. Имајући у виду да су многе земље у свету обележиле — стогодишњицу прве марке и са једном међународном изложбом поштанских марака, Заједница ће и у том смислу предузети неке кораке. Мора се имати на уму да ова прослава пада у време када се улажу сви напори да се што успешније спроведе привредна реформа и при томе свакако неби смели рачунати на неку мегаломанску изложбу, за коју би се утрошило неколико десетина милиона старих динара, као што је раније предвиђано.

ЗЈПТТ је упутила писмо свим републичким филателистичким савезима, од којих је затражила да одреде по једног представника, који ће ући у одбор за организацију изложбе односно прославе. Према садашњим прорачунима прва изложба би се одржала у Београду, а касније ако се то покаже практичним, изложбе би се у скраћеном обиму одржале и у осталим републичким центри-

ма. За сада још није прецизирано, али се рачуна да би на овим изложбама, а у првом реду на изложби у Београду, учествовали и поједини филателисти из целе земље. Рачуна се да ће организатор одредити колико појединаца и са каквим излошцима може учествовати.

Мора се имати у виду да Југославија данас нема Савез филателиста Југославије, већ да постоје само републички филателистички Савези и да ЗЈПТТ није у могућности да организацију ове прославе повери само једном републичком савезу, обзиром да се ради о стогодишњици односно прослави која има југословенски значај.

Многи наши филателисти који су учествовали на изложбама у иностранству сигурно се неће интимно помирити са тиме, да ми нисмо могли да организујемо изложбу међународног карактера. Међутим, треба имати на уму, да се према садашњој ситуацији другачије неби могло поступити. Сама чињеница да се поводом овог догађаја издаје серија марака а издаће се и неколико пригодних коверата указује да ће овај догађај свакако бити трајно обележен.

ЗАШТО?

Ово је наслов једног написа у Филателији број 12/65, коју издаје Филателистички савез Хрватске. Имајући у виду актуелност овог написа, објављујемо га у целини и без коментара:

„ . . . Обичном човјеку, Југословену с улица, из творница, онеме који је спреман да поздрави све што је лијепо и добро у нашој складишници Заједница је ЈПТТ опет дала да мисли и размишља. Међутим мислио он ма колико му драго неће се домислити чему је добро да у овој серији сли-

ка Брибиранина Јосипа Панчића првог српског учењака, првог председника Српске академије наука и првог аутора о флори Србије кошта 200.— динара. Још мање ће се домислити чему лик Димитрија Туцовића стоји 500.— динара.

Домишљати рачунције ће рећи да је ЗЈПТТ учинила добар посао јер је 5000 малих арака штампаног папира продала за 125,000.000.— динара. Можда је и тако, но сигурно је да онај обичан човјек, онај Југословен с улица и творница из Загреба, Београда, Љубљане и свих других градова наше лијепе земље неће моћи схватити овакву експлоатацију лика човјека борца за бољи живот радничке класе, за афирмацију марксистичких принципа у теорији и пракси и за политичку самосталност народа. Он то неће моћи схватити, јер је ненормално тврдити да се могу популаризирати свијетли ликови наше културне прошлости маркама које су и по својој накнади и по својој номинали осуђене да остану сакривена документација о томе да је некада нешто хтио али није могао, јер је 125 милијуна било прече од тога да и најшири слојеви народа виде лик и дознају нешто о таквом свом трибуну какав је био — Димитрије Туцовић.

Приче о поштанској тарифи и њеним захтјевима тешко ће моћи ублажити чињеницу да актуелна политика наклада и номинала коју води и заштрава ЗЈПТТ шкоди пласману наших марака, а ако томе додамо још и то да износи од 200.— и 500.— динара уопће нису цијена ни за једну од поштанских услуга које се плаћају маркама онда ће бити јасно зашто нешто неће бити никада јасно разложном човјеку из нашег друштва.

Прештампавањем овог написа из Филателије донекле смо задовољили захтеве неколико филателиста, који траже да ЗЈПТТ обрати више пажње у својим емисијама за служним борцима за социјализам, слободу, културу, просвету и науку.

OVO JE POSLEDNJI BROJ
ZA ONE KOJI NISU POSLALI
PRETPLATU

GREŠKE NA NAŠIM MARKAMA

Širi krug čitalaca časopisa »Filatelista« pozdravio je i pozitivno prihvatio uvođenje stalne rubrike »Greške na našim markama«.

Pre nego počnem sa objavljivanjem serije (niza članaka) o specijalitetima — »greškama« na našim markama, rekao bih nekoliko reči.

Filatelista stalno teži da svoje saznanje o markama produbi i proširi lepim i retkim, nalazeći pri tome zabavu, razonodu i odmor. Skupljanje maraka sa greškama predmet je specijalnih zbirki, a objavljivanje istih preko stručnih časopisa doprinosi upoznavanju šire filatelističke javnosti sa postojanjem naših lepih i retkih specijaliteta, koji često predstavljaju dragocen ukras svake zbirke maraka. Ponekad su to i unikatni o kojima se malo zna i malo piše, jer ih vlasnici ljubomorno čuvaju od filatelističke štampe i oka filatelista.

Danas, kada se bavi filatelijom veliki broj omladine i odraslih, treba što više pisati i upoznavati filateliste sa našim retkim markama, a ne samo o količinama, a ponekad i o legendama sa pojedine strane marke, koje su ušle u legendu blagodareći samo nekoj grešci prilikom štampanja.

Greške mogu biti tipske i slučajne. I o jednim i o drugim, kada su poznate, piše se u stručnim časopisima i priručnicima, a u manjem obimu u katalozima.

Kao prvi prilog objaviću nekoliko raznih specijaliteta — »grešaka«.

Na slici 1 prikazan je jedan par maraka vrednosti 50 — 0,50 Din. izdatih povodom Balkanijade u Ljubljani (Jugofilatelija br. 92) na kojima je, usled previjanja hartije, pomeren zupčanje, a pored toga i izostalo zupčanje na donjoj strani marke. Za mene ovo predstavlja unikat.

Na slici 2 prikazan je četverac porto marke iz 1950. godine vrednosti od po 1,50 Din. (katalog Jugofilatelije br. 24). Na trećoj marci slova »VIJA« u reči JUGOSLAVIJA, delimično su oštećena prilikom štampanja pretiska, a u pretisku i nazivu države nisu odštampana slova »FNR«.

Na slici 3 prikazana je marka od 3 Din. iz serije maraka povodom izgradnje Au-

to-puta »Bratstvo i jedinstvo« (Jugofilatelija br. 167) na kojoj je nepotpuno zupčanje na levom uglu marke, što je nastalo usled previjanja hartije.

Na slikama 4 i 5 prikazana su dva para maraka vrednosti od po 25 Din. izdatih 1961. godine povodom Međunarodne konferencije za nuklearnu elektroniku (Katalog Jugofilatelije br. 511) na kojima, usled nekog stranog parčeta hartije ili drugog nekog predmeta kojim su delovi marke bili pokriveni, nedostaju slova »VIJA« i »SLAVIJA« u reči »JUGOSLAVIJA«, a na slici 5, iz istih razloga, nedostaje i deo slike. Po mom mišljenju i ovo su unikatni.

Na slici 6 prikazan je spomen blok od 1000 Din., izdat povodom Međunarodne konferencije šefova i vlada vanblokova zemalja (Jugofilatelija br. 531) sa potpunom slikom na poleđini marke — jasnim negativnim otiskom. I ovo predstavlja retkost i meni je poznat samo jedan ovakav blok.

FILATELISTA ĆE U NEKOLIKO NAREDNIH BROJEVA DONOSITI NAPISE O GREŠKAMA NA NAŠIM MARKAMA. POZIVAMO ČITAOCE DA NAM DOSTAVE MATERIJAL I PPIMEDBE NA OVU RUBRIKU.

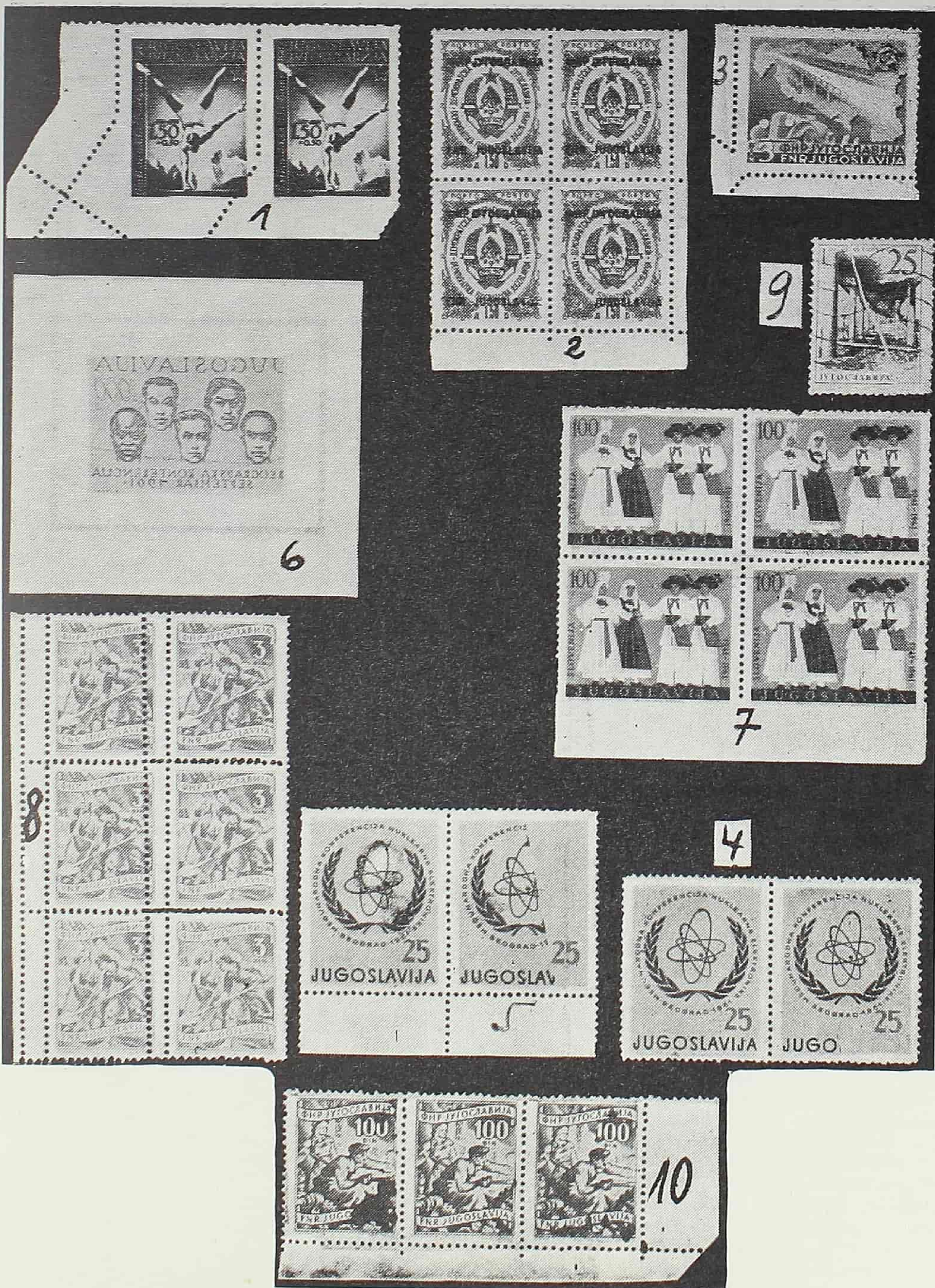
Uredništvo

Na slici 7 prikazan je četverac marke, vrednosti od po 100 Din. iz serije drugog izdanja maraka s motivima iz jugoslovenskog folklora (Jugofilatelija br. 538), na kojem su dve marke iz donjeg ivičnog reda delimično nazupčane. Meni su poznate 5 ovakvih maraka.

Na slici 8 redovnog izdanja maraka iz 1950. godine, vrednosti od 3 Din. (Jugofilatelija br. 192) prikazan je jedan primerak od 6 maraka sa duplim zupčanjem.

Na slici 9, na marki od 25 Din., iz serije prvog izdanja redovnih maraka sa motivima naših glavnih gradova i bazične industrije (Jugofilatelija br. 253) prikazane su tri marke na kojima je, pri štampanju, nagomilana boja i to na prvoj marki, tako da se dobije slika »dečjeg mece«, kao i nepravilnog zaobljenja na cifri 100, a na trećoj marki mrlje i prekrivanje slova u nazivu države FNR JUGOSLAVIJA i ćirilicom i latinicom.

Vladimir VUJOŠEVIĆ

Snimak pokazuje uočene greške na koje se u tekstu poziva V. Vujošević

FILATELIJA I KOSOVO

Malo neuobičajena atmosfera bila je večeras u foajeu Pokrajinskog narodnog pozorišta u Prištini. To nije ni čudo, jer su se u jednom sićušnom svetu, -izloženom na ovoj izložbi, našli zajedno i dečak iz đačke klupe sa studentom, i državnik sa penzionerom, i baba sa -svojom unukom. Ko je koga doveo na ovu svečanost, to i ne mora biti ovaj put važno.

»Imam zadovoljstvo da prvi put u istoriji jednog kraja otvorim reprezentativnu filatelističku izložbu i ne sumnjam da će ona pobuditi veliko interesovanje svih građana. Kažu da je od 1840. godine, kada se pojavila prva marka na svetu, pa do današnjeg dana, taj čudesni svet malih raznobojnih maraka i malome bio i istorijom naše civilizacije, a da se poput snoviđenja Žila Verna i budući svet kosmosa prvo osvajao na tim šarenim papićima, koje gledamo...«

Tim rečima otvorio je ovaj mali praznik domaćih filatelista Dimitrije Janićević, sekretar Saveza filatelista Srbije. Prvi posetioци razišli su se potom u obilazak nekoliko stotina maraka, koje je ljudska ruka sačuvala i ukusno zarobila iza staklenih vitrina, sa namerom da u tom svetu iza čoveka sačuva i ličnosti, i istorijske događaje, i lepotu krajeva, i ornamentiku raznih naroda, i reprodukcije umetnosti, i kulturne spomenike, i šaroliki svet bilja, i životinja — kroz vekove.

I sport od vajakada do danas upoznate kroz marku, i našeg Nobelovca Andrića, i Afričku Ohideju, i spomenik Augustinčića u Njujorku, i australijsku pticu Kivi, i lik prvog kosmonauta Gagari-na... Putujemo kroz svet maraka: 1866. godine u našoj zemlji je prva marka, a malo je poznato, sem u glavama zaljubljenika — filateliste, da je jedan naš zemljak — Slovenac Lovren Košir bio prvi na svetu idejnim tvorcem marke... Stigosmo i do naših dana: od prvih maraka slobodne zemlje sa utisnutim likom maršala Tita, pa preko prigodnih maraka u čast Ustava, omladinskih pruga i puteva, Simens-Martinovih peći u Zenici, do Prve beogradske konferencije vanblokovskih zemalja, kongresa Saveza komunista i radničkih saveta... Jedan život uhvaćen na markama, koji ne prestaje da teče, jedna strast koja obuzima sve dečake i ljude sveta, kao odraz i izražaja i našega sopstvenog standarda donela nam je u naš grad jednu izložbu, koja će, sigurni smo, imati rekordan broj posetilaca. I Franklin Ruzvelt je bio vrsni filatelist, i naš

Moša Pijade, a među aktivnim filatelistima i danas se ističu doktor Ivan Ribar, Peko Dapčević, Lazar Mojsov i drugi, koji pored obilja svojih poslova i obaveza, nalaze vremena da uzmu u ruke lupu i pincetu sa ostalim filatelističkim rekvizitima kao i drugi građani zemlje u svom slobodnom vremenu...

Nema sumnje da će ova izložba, kao prvi javni nastup mladog filatelističkog društva »Božur« u Prištini, biti podstrek u omasovljenju filatelista na Kosovu i Metohiji.

S. POPIĆ

Filatelisti osnovne škole „Veljko Dugošević“

Na jednom sastanku Sekcije sastavljen je plan rada u okviru Jugoslovenskih pionirskih igara. Članovi su, između ostalog, planirali i razmenu maraka sa drugim sekcijama i školama. Javili su se oni koji će napisati pisma, pronaći adrese, uputiti pozive za razmenu. Najpre je direktno pozvano sedam škola a zatim su korišćeni i drugi oblici, kao što je dopisivanje učenika sa svojim vršnjacima iz cele domovine i poznanstvo učenika sa drugom iz drugog mesta.

Učiteljica Draga Stanić

I prve marke su stigle. Najpre su to bile marke koje svakodnevno vidamo u frankiranju pisama, jer do njih deca najlakše dolaze. U nekom pismu ih je bilo malo, ali puno dobre volje za saradnju. Drugi put je stiglo mnogo više, pa smo od njih napravili pravi albumski list, zatim nekoliko vrlo interesantnih i lepo uređenih. Dobijene marke smo izlagali u filatelističkim novinama na malom panou u školi. I tako, malo po malo, ne tako brzo, ali sa željom da se ide napred, raste mala zbirka razmenjenih maraka.

Evo još jednog oblika razmene: Mališan, vredan i aktivan član Nenad Aleksić dopisuje se sa svojim vršnjakom Vanjom iz Sovjetskog Saveza. Jednog dana, početkom ove jeseni, — stigao je Vanjin od-

U ovom napisu nije ništa rečeno o redovnoj razmeni maraka među članovima koja se obavlja na svakom sastanku kao treća tačka dnevnog reda. Marke, određene za razmenu, svaki član čuva u posebnim kovertama koje imaju oznaku **DUPLIKATI**, ili su među listovima neke knjige. Marka za marku — to je princip i razmena teče živo. Svaki album se svakog sastanka obogati novim markama, zbirke su svaki put potpunije, a zadovoljstvo mališana veće.

Draga STANIĆ

Na slici: Dimitrije Janićijević, službenik SF Srbije predaje Vlastimiru Čarnojeviću i drugovima — vitrinu sa markama kao poklon za njihovu Sekciju

govor. Naravno, pismo je bilo napisano na ruskom jeziku, pa smo zamolili profesora ruskog jezika da nam na času prevede pismo, kako bismo tačno znali šta nam Vanja piše i njegove želje u pogledu razmene maraka. Pošto Nenad ima veliku, bogatu zbirku, moći će dobro da odgovori u ovom svom zaduženju. Sačuvaće Vanjine marke i pisma, koja će zauzeti svoje mesto u albumu Sekcije. Isto tako će biti i sa markama male drugarice sa kojom se dopisuje Radiša Ivković.

Sekcija će ponovo u svojim narednim brojevima novina dati mesta markama koje su dobijene razmenom. Jedan broj biće posvećen samo pismima i njihovoj sadržini.

FILATELISTI OSNOVNE ŠKOLE »ZMAJ JOVAN JOVANOVIĆ« U KOVINU

Filatelistička sekcija Osnovne škole »Zmaj Jovan Jovanović« u Kovinu, ubraja se u najbolje sakupljače poštanskih maraka u Kovinskom srezu. Prvi školski filatelistički sastanak održan je 20. II 1964. godine, a 17. oktobra 1965. godine u Domu kulture u Kovinu održana je prva filatelistička izložba učenika pomenute škole. Ova sekcija ima veliku volju i ambiciju za budući rad na polju filatelije — da ojača, razvije interes kod učenika i pokaže krupnije rezultate. Počelo se sa

пroučаванјем knjige »Kako sakupljati marke«.

Prvo predavanje održao je sekretar škole Jonov Velizar, koji je i sam dugogodišnji filatelista. Jonov je uporno radio i gradio temelje filatelističke sekcije. Pisalo se, uzimale adrese, sakupljale marke, praktično se izvodilo pranje maraka i klasiranje.

I u ovoj godini se takođe nastavlja sa intenzivnim sakupljanjem maraka, kako poništenih tako i čistih, po serijama.

Aleksandar PUPIC

О ЧУВАЊУ НАШИХ МАРАКА

Често примама писма из Југославије и скоро увек имао бих на шта да се пожалим: или је марка залепљена сувише близу ивице писма па се у путу у завежљајима изломи, или још горе да је залепљена на две трећине њене површине, а да јој остатак виси у ваздуху незалепљена, или као да је жигосана руком неког ковача, па уз тешка оштећења још је и замазана печатом, док би у „мању књигу жалбе“ уписао да је велика већина писама франкирана маркама из редовних наших серија, што никако не служи пропагандној сврси наше филателије, и, на крају вредно је споменути још један недостатак, који је исто тако важан као и већ набројани, а то је — нечиткост и алкавост у исписивању адресе. Не знам да ли је икада вршена анкета на неком од важних центара великог међународног поштанског промета о лепоти и уредности поштанске службе и адресаната, и ако јесте, или ако би се одржала не врујем да бисмо се могли пуно похвалити.

Вама домаћим филателистима можда изгледа ово питање и важност тога преувеличана. У многим „Југофилателијиним“ продавницама врло је вероватно да ћете, без великих тешкоћа, пронаћи већину поништенних послератних марака, а ковертима или дописним картама неки од вас неће ни придавати велику важност уколико нису франкирани неком ређом марком.

Све то гледано очима једног америчког филателисте, а верујем и очима многих других скупљача марака по многим земљама света, изгледа сасвим другачије. За иностраног филателисту може да представља „благо“ један сасвим обичан коверат, а још обичнијом марком на њему, ако на пример носи печат: Бамбуковице, Прчња, Муртени-

це итд., јер свима нам је јасно да се из ових места не пишу у иностранство ни близу толико разгледница, писама и дописних карата, као на пример, из Сарајева, Загреба, Љубљане итд. А ја познајем такве скупљаче који се радују када могу да додају својој збирци једно од оваквих ређих писама. Скупљачу разних жигова је већ јасно од самог почетка да неће моћи рачунати уз ту његову особеност и на вредносне марке, јер ко би се могао надати писму из Каћа са серијом: I. СВЕТСКО ТАКМИЧЕЊЕ ПАДОБРАНАЦА НА БЛЕДУ када те марке нису ни продаване на каћкој пошти. Тим више је тада оправдано да барем буде коверат лепог изгледа: чист, читког имена поште и датума жига, са равно залепљеном марком и лепо исписаном адресом.

Нехатним руковањем око марака чини ми се да вршимо далеко већу штету нашој филателији него било којом другом алкавошћу. Пре свега, далеко је више филателиста који скупљају марке него оних који скупљају жигове, коверте првог дана, или филателистичке целине, а и сами знамо да је велика већина од нас баш и почела од тих марака скупљаних са писама. Другим речима, могли бисмо рећи да марке, којима ми често и не придајемо вредност, и јесу катализатор код развијања филателистичке страсти.

Навешћу два примера из мог личног искуства:

Отприлике пре шест година нека дванаестогодишња девојчица замолила ме је за марке са мојих писама. Од тада па све до данашњих дана она је још увек моја „муштерија“. Само данас, већ одрасла девојка, она се интересује и за наше скупље марке које ја, сасвим разумљиво, нисам ни могао примати. Неко од вас да франкира писмо, рецимо, блоком 20-ГОДИШЊИЦА НАРОДНОГ УСТАНКА треба то да учини једино ако има јак разлог, тј. ако очекује неку противуслугу. И шта преостаје, него да се докупљују такве скупље марке и да се албум попуњује. Тако сада наша Југофилателија има једну озбиљну муштерију у овој девојци, било директним или посредним путем (често сам ја та посредна веза).

Други случај далеко тежи, јер је то стари филателиста, активан већ преко 40 година, скупљач Велике Британије и њених колонија, који се већ од почетка бунио и на саму помисао о скупљању наших марака. Као такав, он није имао ни једну марку из Југофилателијиних каталога А и Б када сам га упознао. За њега сам покупио марке са свих старијих писама, а и многе из последње четири године, од када се о њему бринем, па се тако скупила прилична гомила. Он је био највише очаран лепотом наших серија фауне и флоре, а ко и не би када оне спадају међу најлепше на свету! Чини ми се да, баш захваљујући највише РИБАМА, стечен је још један скупљач, још

један нови албум у Филаделфији испуњен је маркама СФРЈ. И овде је као и у првом случају све потекло устаљеним путем: попуњавање онога што је недостајало у серијама, а касније куповање целих серија.

Мислим да ова два примера речито говоре и указују на то да треба да смо пажљиви чак и онда када пишемо дописну карту из Радовљице у Сплит, јер постоји вероватноћа, да ће се једног дана та иста карта зауставити у збирци неког нама сасвим непознатог колекционара у Карачију, Сиднеју или Бостону, на пример. Не смећите са ума да вршите важну функцију када исписујете адресу, када квасите марку да је залепите на најприкладније место на коверту, јер неко ће се истом радувати не мање него многи од нас коверту првог дана са ЕСПЕРАНТОМ 300 Дин.

У вези написаног можда није згорег споменути још пар примедби које, по мом уверењу, могу само да користе:

Речено ми је, а и сам видим из властитог свог искуства, да у овој земљи постоји неписано правило међу филателистима, и да га се сви придржавају, да приликом преписке обавезно употребљавају марке пригодних издања. Познајем неке продавце марака УН у Њујорку, који су чак толико ревносни да сву своју дневну пошту франкирају маркама УН, и да целе завежљаје писма носе на жигосање у зграду Уједињених нација, уместо да их франкирају америчким маркама и да их пусте у прво поштанско сандуче на углу, или што је још једноставније за многе по огромним зградинама, да пошту пуштају у сандучад у самој згради.

Ништа није жалосније за мене када примим писмо од нашег филателисте и на њему угледам 5 истих марака од по 50 Дин. редовног издања, и то још не у четверцу!!!

Врло је корисна новина, коју ја на нашим писмима нисам још видео, а то је печат **PLEASE CANCEL LIGHTLY**, што бисмо ми рекли: **МОЛИМ ЖИГОШИ ОБЛАШ**. Многи продавци марака су дали овакав филателистички мото да се одштампа на њиховим ковертима врло упадљивим словима као опомена и молба одговорном службенику на пошти. А постоје и етикете за препоручена писма, са истим садржајем и за исту сврху. Не противили се ово правилима наше поштанске службе у Југославији, то не би било лоше копирати овакве корисне идеје страних филателиста.

Ма колико пута да је тема о чувању наших марака и писма била до сада спомињана и мада многим од нас то изгледа разумљиво само по себи, сматрам она никада неће застарети и да ће бити увек актуелна док постоји и филателија.

Мирослав ШАНТА

PRIGODNI ŽIGOVI

- Mali Lošinj, 31. XII — Novogodišnji kup nacija u podvodnom ribolovu,
- Vrlika, 19. I — 90-godišnjica rođenja hrvatskog pesnika Milana Begovića,
- Zagreb 1, 28. I — Kup evropskih šampiona u vaterpolu u Zagrebu,
- Šibenik, 29. I — 100-godišnjica čitaonice u Šibeniku,
- Zagreb 1, 5. II — Auto-reli Milano Zagreb,
- Stranice pri Slovenskim Konjicama 12. II — Narodni praznik opštine Slovenske Konjice i 20-godišnjica pogibije talaca u selu Stranice,
- Zagreb 1, 17. II — VI kongres SSRN Hrvatske,
- Ptuj, 19. i 20. II — VI kurentovanje i karneval u Ptuj,
- Zagreb 1, 3. III — Svetsko prvenstvo u hokeju na ledu,
- Sarajevo 1, 19. III — (otvaranje) i 7. IV (završavanje) IX međunarodnog šahovskog turnira u Sarajevu,
- Jesenice, 3—13. III — Svetsko prvenstvo u hokeju na ledu,
- Ljubljana 1, Ljubljana 6 — Ekspozitura u Pres centru, i Ekspozitura pošte u sportskoj hali u Tivoliju; — 3—13. III — Svetsko prvenstvo u hokeju na ledu,
- Zagreb 1, 6. III — 20-godišnjica rada Saveza strugara, strojevođa i ložaća Hrvatske,
- Osijek 1, 6. III — Susret slavonskih filatelista.

Naše nove marke

FRANKO MARKE

Prošle godine Zajednica jugoslovenskih PTT odlučila je da u 1966. godini izda novu seriju redovnih franko maraka. Po-

jedine merke iz ove nove serije postupno bi se puštale u promet i nosile bi oznaku vrednosti u novim dinarima. Takođe je bilo predviđeno da marke nose lik predsednika Republike Tita.

Na dan 5. januara ove godine puštene su u tečaj prve dve vrednosti iz nove

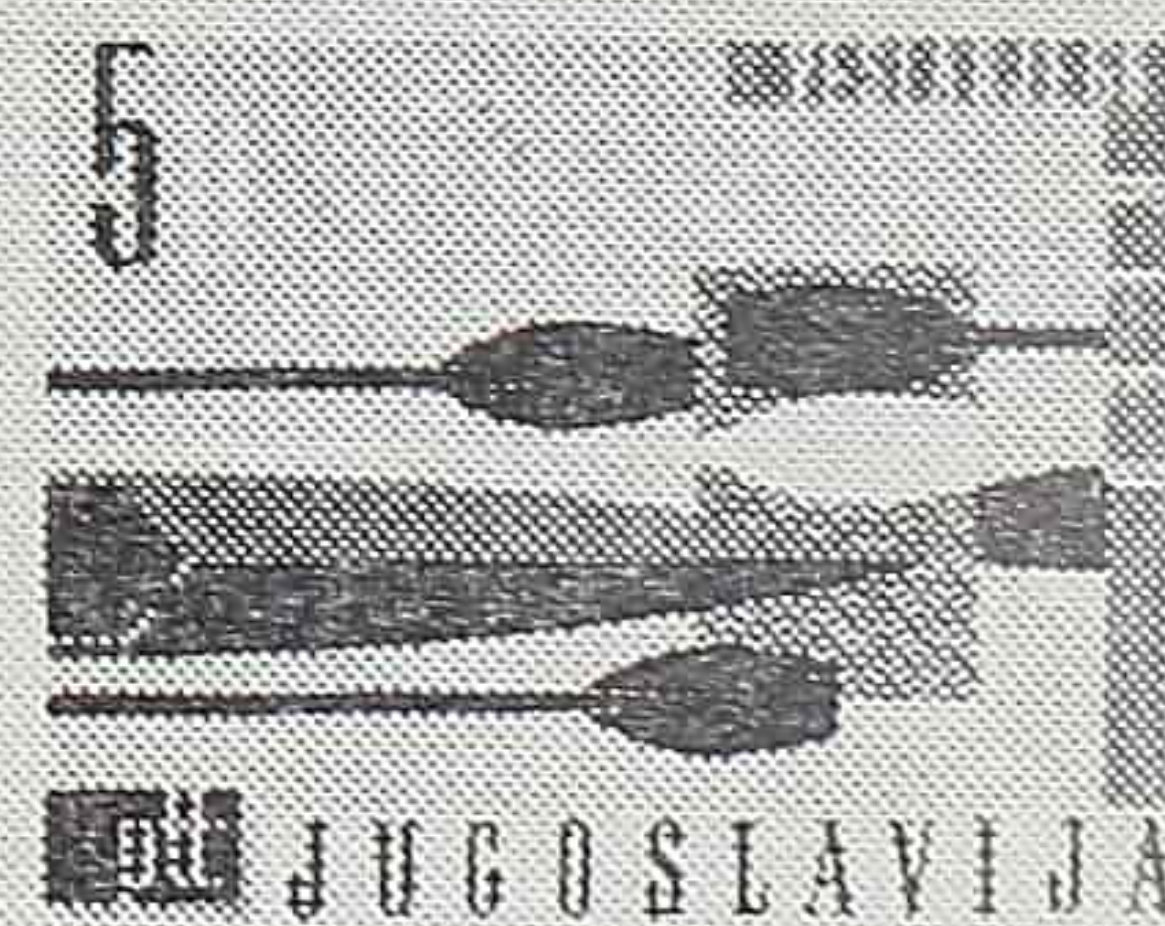
franko serije od 0,20 i 0,30 novih dinara. Likovno rešenje je od Božidara Jakca, akademskog slikara iz Ljubljane. Postojala je namera da se i ove dve marke štampaju u dubokoj linijskoj štampi po bakrorezu Tanasija Krnjajića. Međutim, radi što bržeg puštanja u tečaj, marke su izrađene u ofsetu u Zavodu za izradu novčanica u Beogradu. Boja maraka od 0,20 novih dinara je tamno zelena, a od 0,30 crveno mrka.

SPORT 1966

Ove godine naša zemlja biće poprište velikih sportskih takmičenja. U martu održava se Svetsko prvenstvo u hokeju na ledu u Ljubljani, Jesenicama i Zagrebu. Drugo svetsko prvenstvo u ves-

lanju počće na Bledu 8. septembra, a u Sarajevu se od 16. septembra održavaju XXV balkanske atletske igre. Ove velike sportske manifestacije biće obeležene posebnim prigodnim poštanskim markama, koje izdaje Zajednica jugoslovenskih PTT. Likovno rešenje za marke dao je naš poznati slikar — grafičar iz Ljubljane Janez Trpin.

Na marke od 0,30 novih din. crvenojorgovanske boje prikazan je lakoatletičar u skoku uvis. Pored naziva države, PTT i oznake vrednosti nalazi se natpis »BAI 66« (Balkanske atletike igre). Druga marka od 0,50 novih dinara, ljubljicaste boje, povećana je hokeju na ledu. Na slici se nalazi golman i pored ostalih i natpis »Hokej 66 — Ljubljana«. Marka od 1 novog dinara, tamnosivozelene boje, izdata je povodom Svetskog

prvenstva u veslanju, pa je na njoj prikazan veslač — skifista, i natpis »Veslanje 66 — Bled«.

Na sledećoj marki od 3 novih Din. mrke boje, obeleženi su rekviziti za hokej i natpisi kao na vrednosti od 0,50 N. Din., dok poslednja marka od 5 N. Din., tamnosivoplave boje, posvećena veslačkom takmičenju, nosi obeležje rekvizita za veslački sport i natpis kao na vrednosti od 1. Din.

Marke su izrađene u linijskoj dubokoj štampi u Zavodu za izradu novčanica u Beogradu po gravuri Stanimira Babića (od 0,30 i 1 Din.), Velibora Cvetkovića (od 0,50 i 5 Din.) i Tanasija Krnjajića (od 3 N. din.). Prve dve vrednosti (od 0,30 i 0,50) izrađene su u tiražu od po 2 mili-

ona primeraka, marke od 1 Din. u tiražu od 1,500.000 primeraka, a marke od 3 i 5 Din. u tiražu od po 250.000 primeraka. Tabaci od 50 maraka. Marke su puštene u tečaj 1. marta 1966. god. a izvesna količina od 0,30 i 1 N. Din. prodavaće se neposredno pred takmičenje u Sarajevu i na Bledu, početkom, odnosno sredinom meseca septembra ove godine.

Iako Trpinovi crteži donekle odstupaju od njegovih dosadašnjih likovnih rešenja, marke deluju vrlo neposredno i uverljivo, i nesumnjivo su na visokom umetničkom nivou — kako smo navikli i očekivali od velikog majstora — grafičara.

S. OSTOJIC

ФИЛАТЕЛИСТА

ЧАСОПИС САВЕЗА ФИЛАТЕ-
ЛИСТА СРБИЈЕ

БЕОГРАД, Сремска ул. бр. 6
Поштански фах 207

Жиро-рачун код Народне банке
СФРЈ ФИЛАТЕЛИСТА 601-8-276
СФРЈ ФИЛАТЕЛИСТА
601-8-276

БЕОГРАД

УРЕДНИЦИ: М. К. Ивановић,
Др. Новаковић, С. Остојић и
Д. Главоњић.

Главни уредник:

Душан ГЛAVOЊИЋ

Претплата за целу годину
10 нов. дин. Поједини примерак
у продаји 1,20 нов. динара; за
децу са специјалним жигом 0,60
нов. дин. примерак.

Лист излази двомесечно или
према потреби, и одрасли чла-
нови Савеза га добију бесплат-
но, ако уредно плаћају члана-
рину.

FILATELISTA

Organe de L'Union des Philatélistes
de la Serbie

BEOGRAD — Boite Postale 207
Revue Bimensuelle

Rédigée par le comité de rédaction
Rédigée par le comité de rédaction

L'Abonnement annuel:

Pour le Yougoslavie 1000 Dinars
Pour l'étranger 10. — fr. ou. 2. —
— S USA

Dans le programme de l'édition des timbres-poste pour 1966, la Communauté yougoslave des PTT a prévu l'émission d'une série de timbres-poste à l'occasion du centième anniversaire du premier timbre-poste yougoslave. Ceci sera considéré comme la première et principale partie de cette célébration. Ayant en vue que plusieurs pays du monde ont aussi marqué le centenaire du premier timbre-poste, par une exposition internationale des timbres-poste, la Communauté prendra dans ce sens certaines mesures. Aussi faut-il avoir en

LA VIE PHILATELIQUE en Yougoslavie

vue que cette célébration aura lieu en même temps où tout le pays entreprend les mesures de réaliser avec le plus grand succès la réforme économique. A la suite de ceci, il ne faudrait pas compter à une exposition mégalomane, qui demanderait plusieurs dizaines de millions de vieux dinars, comme il a été prévu auparavant.

La Communauté a envoyé une lettre à toutes les Associations des Philatélistes des Républiques en demandant de nommer un représentant au Comité pour l'organisation de l'exposition, c'est-à-dire de la célébration. D'après les prévisions actuelles, la première exposition aurait lieu à Belgrade. Plus tard si cela se montrait pratique, les expositions, dans un volume plus étroit, auraient lieu dans les autres centres des Républiques. Les philatélistes de tout le pays pourraient, en premier lieu, prendre part, mais pour l'instant ceci n'est pas précisé, à l'exposition de Belgrade et aux autres expositions. On compte actuellement que l'organisateur déterminera le nombre des participants et la qualité des collections avec lesquelles ils pourront prendre part.

Il faut avoir en vue le Yougoslavie n'a toujours pas une Ligue de Philatélistes, il existe seulement des Associations de Philatélistes et que la Communauté Yougoslave des PTT n'est pas en possibilité de confier l'organisation de cette célébration à l'Association d'une seule République étant donné qu'il s'agit du centième anniversaire qui a une importance pour toute la Yougoslavie.

Plusieurs de nos Philatélistes qui ont participé aux expositions à l'étranger, il est certain, ne se réconcilieront pas avec le fait que nous n'étions pas en possibilité d'organiser une exposition avec le fait que nous n'étions pas en que l'on publie une série de timbres-poste avec un certain nombre d'enveloppes à l'occasion de l'événement montre que cet événement sera de toute façon marquant un caractère international. Nous ne pouvons toutefois pas agir autrement dans la situation actuelle. Le seul fait qui durablement.

Koga napada filatelista

Počecu od najlakše tačke napada jer, čini mi se da za nju nije potrebno mnogo objašnjenja. Ona se svodi na to da bi na izdavačku politiku naših maraka trebali da imaju upliv i sami filatelisti. Verovatno rezonujući da ako su filatelisti glavni potrošači, tada za proizvod koji oni kupuju trebalo bi i njih da se pita. Ako je neko ovim razlogom, ili bilo kojom drugom pobudom, rešio da se osvrne kritički na izdavačke odluke ZJPTT tada se nije trebalo stati samo na kritici, već malo bolje razraditi rešenje iste. Osuda nečeg i istovremeno razumno rešenje sugerirano sa istog izvora prihvatljiva je kao konstruktivna kritika, inače, prvo bez drugog ne pretstavlja naročitu mudrost. Nisam još nigde pročitao detaljniju analizu o dobrim i lošim stranama učestvovanja samih filatelista u donošenju planova za naše buduće marke, pa neznam misli li se da je to izvodljivo putem neke ankete kroz celu Jugoslaviju, ili obrazovanjem neke komisije od pretstavnika raznih filatelističkih društava. Dobre strane ovakve politike ja ću prećutati, pošto sam mišljenja da su one male upoređujući ih sa nevoljom koja bi nas snašla. Svima nam je poznata ona priča o »Dogovoru o kiši«, svedoci smo raspuštanja Saveza Filatelista Jugoslavije, u nemogućnosti smo da osnujemo jedan filatelistički časopis za celu zemlju, a tražimo saradnju, tj. udeo posla sa ZJPTT. Dodajte tome našu etničku, istorijsku i kulturnu razliku pa ćete videti sa kako golemim problemom bi bila suočena jedna ovakva komisija. Uostalom, takav način saradnje filatelista sa ustanovom za izdavanje maraka nije mi poznat ni u jednoj zemlji. Pa i ovo bi bilo samo polovično rešenje, zapravo, manje nego polovično jer se u inostranstvo proda većina naših maraka. Ko bi interese i želje stranih filatelista trebao da zastupa? Da li sekretar filatelista u Negotinu, Derventi ili Puli zna koje naše marke imaju »prođu« izvan naših granica. Nije li zato prirodnije da takve odluke donese par njih plaćenih za taj posao, ljudi koji putuju, koji sakupljaju informacije o stranim tržištima i trude se da pogode bilo i mnogih filatelista sem domaćih.

Pitanje velikih nominala je najinteresantnija primedba jer se daje mnogo-

struko objasniti. Što je na np. za nekog srednjoškolca, ili studenta serija čak i od 150.— din. nominalne vrednosti (po starim cenama) veoma skupa, dotle na pr. za prosečnog arhitektu isto to znači bagatelu. Udaljimo li se opet iz domovine videćemo da je za jednog američkog filatelistu veoma jeftino ići u korak sa novim izdanjima naših maraka, a za nekog indijskog filatelistu može da znači veliki izdatak čak i serija, nama vrlo lako dostupna, kao što je Stanotenisko prvenstvo od 200.— din. Pa gde postaviti granicu? Ja bih rekao tu gde se i nalazimo, pošto smo tako u nekoj zlatnoj sredini — za bogate nismo toliko jeftini da bi naše marke ignorisali kao »dečije marke«, a za filateliste zemlja slabe ekonomske moći naše marke su još uvek dostižne. Iza svega toga krije se važno pitanje za domaće filateliste. Svaki skupljač maraka najsrećnije se oseća ako može da dođe do inostranih serija po nominalnoj ceni, tada mu to izgleda maltene besplatno. Zato i postoji težnja za vršenjem razmene novoizlazećih maraka. Videli smo da bi jedna ovakva saradnja sa Amerikancem bila obostrano korisna čak i tada ako bismo spustili naše nominale i preko 100%, ali zato ne bismo imali dovoljno maraka kada bismo počeli razmenu sa nekim iz Engleskog Komonvelta čije serije idu i do jedne funte sa markom najviše nominala. Najsmešnije je to što neki od kritičara skupih serija kupuju za svoje zbirke sve naše marke u četvercima pored pojedinačnih.

Da su blokovi i sečene serije špekulativnog karaktera svima nama je jasno. Pitanje je samo isplati li se špekulisati i sticati strane devize, ili biti naivno pošten i odricati se zarade i tamo gde to možemo postići na legalan način. Dovolite da još uvek postoje skupljači maraka koji će preći preko špekulativnih namera i njihovom kupovinom u mnogome vam pomoći da možete platiti sve troškove firmi Kurvazije na pr., da se možete ponositi svojim prekrasnim markama. Ako blokove i sečene serije okarakterišemo negativno, tada bih ja nekako sa istom logikom okarakterisao 90% holivudske proizvodnje filmova u kojima je mnogo odstupanja od svakodnevnog života i koji time nose propagandni karakter, zašta mi kažemo da služe za razonodu. Mnogi od vas ih gledate i plaćate dobre pare za tu pasiju. Neka tako i drugi plaćaju za naš propagandni materijal, koji je mesto pokretnih slika na parčićima hartije.

Mada prvo na listi napada — »Ovo će doprineti da se na filateliju sve više gleda kroz materijalni efekat, što nije svrha filatelije.« Ostavio sam za kraj jer mi zadaje najviše brige sa odgovorom. Bilo bi mi daleko lakše da znam za jednu takvu razradu ideje »materijalni efekat i filatelija« tada bih mogao opovrgavati ili saglašavati se. Ovako mi ostaje da poverujem da je zaista na materijalni efekat gledano kao na neprijatelja filatelije, i da odgovor prepustim osnivaocima te teorije, ili da sam pokušam da izvučem neke zaključke. Sama konstatacija kao ova na početku pasusa nije vredna za neki temeljitiji odgovor jer ni ona nije potkrepljena činjenicom već lepo idealiziranom željom. Još je manje dopustivo da se u ime marksizma, radničke klase, naših velikana, itd. razvijaju neke teorije koje teško da imaju veze sa markama. Tako na primer, marke sa likovima Karla Marksa i Fridriha Engelsa od 25.— i 50.— din. u tiražu od dva i jednog miliona trebale bi da su »marksističke« jer su i male nominale velikog tiraža, a dok marka od 500.— din. sa likom Dimitrija Tucovića u svega 250 000 primeraka trebala bi po istoj logici da je »antisocijalistička« jer »nije dostupna širokim masama«. * Interesuje me samo kakva će se ideja »u ime socijalizma« razviti protiv marke od 5.— din. u Fauni VII kroz par meseci. Nije iznenađujuće da se ovakva gledišta ispoljavaju i kroz filateliju kada se u sličnim oblicima proturaju ideje i na političkom polju. Nije bez razloga nedavno Drug Tito istupio protiv svakog onog ko se ne uklapa u nove ekonomske mere. Lako je nama posmatrati sa strane i kritikovati rad ZJPTT. DRUGAČIJE BI SVAKO MISLIO KADA BI BIO ZADUŽEN RUKOVOĐENJEM ZJPTT I KADA BI NJEGOV RAD BIO JEDAN OD FAKTORA ZA UVEĆANJE DRŽAVNOG BUDŽETA! Verujem da bi mnoge sadašnje nazovi »marksističke ideje« bile zamenjene idejama »korisnosti« i da bi takav kritičar sada već na novom položaju, bio bolji marksista i korisniji svome narodu. Ako bi isti taj rasprodao sve marke sa Dimitrijem Tucovićem po 500.— din. ili po pola dolara komad, tada bi bilo jednostavno graditi nove škole na primer, i još uvek za iste pare štampati fotografije ili čak brošure o našem socijalističkom misliocu i postići još i veći vaspitni značaj nego sa markama.

U ovakvom kratkom članku nemoguće je dati detaljne odgovore na sve ove

probleme kojih sam se doticao. Ne tvrdim ni da znam sve odgovore. Ima tu dosta nejasnog, ima verovatno i grešaka kako ZJPTT, tako i Jugofilatelije, i svih nas filatelista koji skupljamo marke jugoslovenskih zemalja. Ne znači da ja isto ovako ne bih znao i da kritikujem rad sviju nas, samo, prihvatio sam se odbrane prvenstveno zbog toga što su napadi na »staklenim nogama«, što mi vrlo često padamo u žustru kritiku tamo gde bismo blagom taktikom daleko više postigli. Rad bih bio da čujem iz pera nekih od čitalaca gde su rupe koje sam izbegavao, ili koje bih možda pokrpio u sledeće napisu. Samo da to ne pređe u ličnu prepirku, ili da se neko skriva iza zastarelih principa. Još manje bih želeo diskusiju sa nekim ko bi sve osnivao na pretpostavkama i izvodio zaključke kao jedino ispravne. Prodavati marke u Skoplju, ili »Fiće« u Kragujevcu ne daje kvalifikaciju za prodaju maraka i poznavanje tržišta za naše marke u Londonu na primer, iako je reč u svim slučajevima o prodaji. Socijalističko društvo pronalazi svakim danom nove puteve, i dok se neki brinu za najbolja politička rešenja, dotle je naša dužnost da kroz filatelističke časopise pretresemo naše probleme i damo im novi pravac.

Miroslav Šanta

Opet filatelisti Osijeka

Objavljujemo pismo Dragomira Malića, Sime Šolaje 60/A, Jajce, koji zahvaljuje drugarici P. Jagodić iz Osijeka:

Poštovani uredniče,

Najlepše bih Vas molio, ako možete da u narednom broju Vašeg, tojest našeg časopisa objavite ovih par reči zahvalnosti prijateljici iz Osijeka.

Svaki početnik, filatelista nađe se u nedoumici koje marke da sakuplja i zato uvek traži pomoć od starijih kolega. U tom »vašaru« našao sam se i ja. Međutim, poštovana prijateljica PEARL JAGODIĆ pokazala mi je pravi put filatelije i sve lepote tog omiljenog hobija, koji donosi toliko radosti. Mnogo puta mi davala uputstva koje marke skup-

ljati, kako ih održavati, odlepljivati sa pisama i način kako se slažu po serijama i mnogo štošta. Za početak mi je slala marke i učila me kako treba u početku biti uporan, pun volje za radom, a zatim govorila da će biti sve lakše, kako bi od mene stvorila marljivog i dobrog filatelistu, svakako, ne zapostavljajući školske obaveze. Zato nikada neću zaboraviti prijateljicu iz Osijeka i uvijek, kada počnem marke spremati, sjetim se njene pomoći. I obećajem, kada budem malo u boljem stanju sa markama i budem veći pomoći ću svakom mladom filatelistu, početniku.

RAZMENA SA INOSTRANSTVOM

Savezni sekretar za spoljnu trgovinu Nikola Đuverović, doneo je u službenom listu SFRJ 9/66 Naredbu o prestanku važenja Naredbe o uslovima pod kojima članovi Saveza filatelista Jugoslavije mogu vršiti filatelističku razmenu poštanskih maraka sa inostranstvom, koja glasi:

1. Naredba o uslovima pod kojima članovi Saveza filatelista Jugoslavije mogu vršiti filatelističku razmenu poštanskih maraka sa inostranstvom službeni list SFRJ broj 2/57, 46/59 i 9/63 prestaje da važi.

2. Ova Naredba stupa na snagu osam dana po objavljivanju u Službenom listu SFRJ.

Na osnovu ove naredbe Sekcija saveza filatelista Srbije za razmenu maraka sa inostranstvom prestaje sa radom, jer će razmenjivači u buduće slati svoje pošiljke u inostranstvo direktno preko pošte, a prema uslovima sa kojim će ih upoznati službenici pošte na šalterima.

IN MEMORIAM

Beogradski filatelisti, u poslednjih 6 meseci, zabeležili su gubitak nekoliko poznatih imena. Krajem leta preminuo je Boško Simonović, član jedne sekcije SFS, poznati beogradski filatelista i poznati jugoslovenski sportski radnik. Takođe iz redova beogradskih filatelista nestao je dugogodišnji predsednik Nadzornog odbora SFS, poznati predratni filatelista i nosilac zlatnog znaka i ime Mate Zlamalika, koji nam je ostavio mnoga idejna rešenja, naročito maraka na temu flore i faune. U januaru mesecu

preminuo je i Dr Artur Bader, poznati dečji lekar Beograda, dugogodišnji član Uprave beogradskog društva »Vračar«. Slava im!

DOSTA ANONIMNOSTI

Skoro svakog meseca na adresu glavnog urednika, ili Redakcionog odbora »Filatelista« stigne po nekoliko anonimnih pisama. Kada u ovim pismima često puta nebi bilo i neke istine a u najviše slučajeva apsurdna mi se na njih nebi ni osvrтали. Međutim nama nikako nije jasno zašto ljudi nisu ljudi i zašto otvoreno ne kažu ono što imaju da kažu i zašto se plaše da to podpišu. Šta je to što bi drugovi iz Redakcionog odbora i kada bi hteli, mogli nekome da učine nažao? Sudbina najvećeg broja ovih pisama završava se uglavnom u korpi za otpadke, što bi svakako njihovi autori morali da imaju na umu. Da bi naši čitaoci bar donekle ušli u sadržinu ove

anonimnosti, navodimo samo neke primere:

Izgleda, po prirodi suviše opširni autor koji je napadnut i sa nešto pesničkog duha prepisuje citate iz okupacijske filatelističke literature za pojedine članove Saveza filatelista Jugoslavije, koji su nagrađeni sa zlatnim znakom SFJ, Burni pesnički duh citira već napisano ali se ne podpisuje.

Neki »veliki« Srbin nas upozorava da smo izgubili srpsko obeležje, jer se po njegovom shvatanju ne zalažemo za proslavu srpskih velikana a naročito Vuka i Dositeja.

Jedino ovoj Srbiji »odani« nas upozoravaju da smo se prodali jer smo od slova ćirilice odustali. Po njima integritet i prosperitet Srbije zavisi jedino od toga da li će filatelistička literatura biti napisana ćirilicom.

Mudri filatelista, književno-kritički raspoložen, da bi nam »pomogao« poslao nam je Filatelist broj 112 sa ispravljenim greškama, koje je uzgred rečeno i sam pravio, ali je u »višem« interesu i tu želeo da ostane anonimn.

Anonimci iz unutrašnjosti se žale na svoje predsednike društava i članove Uprave, koji neće da se rotiraju, zauzimaju položaje, a ništa ne rade.

Naša marka sve više gubi od svog stečenog ugleda u svetu, kažu mnogi, a savezi filatelista ništa ne preduzimaju da se poboljša umetnička strana.

Eto dragi naši anonimni to su te vaše mudrosti. Ostanite vi i dalje anonimni, ako vam to bolje odgovara, ali nas poštedite vaše dokolice i vašeg shvaćanja, jer mi smo, ako niste znali društveni radnici i filatelija nam nije zanimanje već hobi.

Dušan Glavonjić

JUGOFILATELIJA 66

Katalozi »A« i »B«, koje izdaje preduzeće za promet markama Jugofilatelije, izašle su iz štampe sa malim zakašnjenjem. Neupuštajući se u njene štamparske greške, na koje su i ranije ukazivali mnogi filatelisti u zemlji, pa i inostranstvu, a ima-

jući u vidu popularnu cenu — 10 novih Dinara oba kataloga, može se slobodno reći da je Jugofilatelija vodila računa o mogućnostima i ukusu šireg kruga ljubitelja maraka. Koliko su realno određene cene naših maraka to će najbolje da kažu naši čitaoci, pa im na ovaj način pružamo mogućnost da preko cena za kompletnu seriju odrede realnost cena, koje se obrađuju u katalogima.

Porudžbine za kataloge Jugofilatelije 1966. slati na adresu: Jugofilatelija, Beograd, Palmotićeva broj 2/V.

Opis serije	Broj	Č.	Ž.	Opis serije	Broj	Č.	Ž.
OPŠTA IZDANJA							
Redovno izdanje	1/14	12	0,80	Admiralske	184/188	8	4
Invalidi	15/17	0,40	0,40	Zimska pomoć	189/190	6	3
Invalidi (pomoćno)	18/24	45	1	Kraljica Marija	191/194	6	3
Amerikansko izdanje	25/29	80	0,50	Nikola Tesla	195/196	2	0,60
Londonsko izdanje	32/41	80	1	Crveni krst	197/198	1,50	0,80
Londonsko proviz.)	42/43	0,30	0,10	»Deca«	199/202	4	4
Beogradsko izdanje	44/55	180	0,80	Mala Antanta	203/204	3,50	0,60
Dobrotvorne — poplava	56/67	80	6	Blok »ZEFIB«	205/208	2,50	2,50
Redovne — ikserice	68/77	350	10	Avionske, II red. izd.	209/218	25	15
1000-godišnjica	78/80	4	1,50	Balkanska Antanta	219/220	3	0,50
Pariski spomenik	81/83			»Deca«	221/224	5,50	3
Pretis. »Kralj. Jugosl.«	84/86	0,60	0,50	Aeroizložba	225/228	7	4,50
Redovne (sa Vagnerom)	87/96	1,20	1,20	Demir kapija	229/232	9	6
Redovne (bez Vagnera)	97/106	90	1,20	IX balkanske igre	233/236	25	20
»Stojičević — Vagner«	107/110	4	0,50	»Deca« — Salvate	237/240	5,50	3,50
Redovne (tanak papir)	111/113	16	0,60	Dom PTT Beograd	241/245	10	6
Veslački šampionat	114/119	50	35	»Deca«	246/249	15	9
»PEN« Kongres	120/125	75	50,00	Kosovo	250/251	4	2,50
Slet u Ljubljani	126/127	2	1,50	Autotrke	252/255	18	10
Pretisak »JUGOSLAVIJA«	128/139	120	2,00	Jadranska straža	256/259	10	5,50
Prov. »sa crtama«	140/142	3	0,80	Avala	260/263	10	7
Slet u Sarajevu	143/145	80	15,00	Petar II (vel. form.)	264/278	10	1,50
Slet u Zagrebu	146/148	70	12,00	Dom PTT Beograd	279/283	12	7
Avionske, I red. izd.	149/153	12	6	Dom PTT Zagreb	284/288	7,50	4
Crni okvir	154/167	60	2	»Deca«	289/292	4,50	2,50
Av. sa crnim okvirom	168	5	2,50				
Petar II (mali form.)	169/183	20	0,80				

Opis serije	Broj	č.	z.	Opis serije	Broj	č.	z.
Balkanska Antanta	293/296	4,50	1	Zagrebački velesajam	201	0,40	0,10
Gutenberg	297	5,50	2,50	Dan mornarice	202/207	12	7
Borba protiv TBC	298/301	4	2,50	10. godišnj. 27. marta	208	1	0,80
Zveza Vojovnikov	302/305	4,50	2,50	10. g. ustanka u Sloveniji	209/210	1,50	0,50
II Fil. izložba Zagreb	306/307	6	4,50	Dečja nedelja	211	0,50	0,20
»Promenjene boje«	308/309	40	40	II. Avionska	212/220	50	25
P O R T O M A R K E				»ZEFIZ« marka	221	1,50	1,50
Pomoćno izdanje	1/2	0,30	0,20	»ZEFIZ« blok	222	150	120
Prvo izdanje	3/11	100	3	Kongres planinara	223/225	80	40
Drugo izdanje	12/20	180	3	10. god. ustanka u Srbiji	226/227	1,50	0,50
Pomoćno izdanje	21/22	20	1	10. god. ustan. u C. Gori	228/229	1,50	0,50
»Sa Vagnerom«	23/27	60	1,50	10. god. ustanka u B i H	230/231	1,50	0,50
Bez »Vagnera«	28/32	0,80	0,20	10. god. ustanka u Hrvat.	232/233	1,50	0,50
Sa pret. »Jugoslavija«	33/37	25	1	I. takmič. padobranaca	234/235	80,00	45,00
D O P L. M A R K E C R V. K R S T A				Znameniti ljudi I.	236/238	12	7
Prvo izdanje	1/2	0,50	0,20	Zagrebački Velesajam	239	0,60	0,20
V. Đorđević	3	0,20	0,10	10. god. ustan. u Maked.	240/241	1,50	0,50
Kosovska devojka	4	0,30	0,10	Privreda II	242/253	25	1,50
Kosovska devojka	5	0,30	0,10	Avionske, dopun. izdanje	254/257	24	3
S F R J U G O S L A V I J A				100. godišnj. Njegoša	258	2,50	0,60
Prov. sa mrežom	1/2	0,40	0,20	Dan Armije	259	1,00	0,10
Prov. bez mreže	3/5	0,50	0,30	Isto, avionska	260	12	6
Maršal Tito	6/9	0,50	0,30	Rođendan M. Tita	261/263	18	12
Maršal Tito	10/17	8	1,50	Dečja nedelja	264	2	0,40
Ilinden	18	0,30	0,20	Privreda III	265/271	3,50	0,30
D e c a	19/20	1	0,80	Olimpijada Helsinski	272/277	80	40
Partizanske	21/32	8	1	Dan mornarice	278/280	30	15
God. oslob. Beograda	33	1,20	0,80	»JUFIZ« I	281	6	3
Ustav — serija	34/45	18	9	VI. Kongres KPJ	282/285	10	4
Ustav — blokovi	46/49	15	13	Nikola Tesla	286/287	3	0,40
Provizorne	50/51	2	0,10	U N O	288/290	30	15
Dan pobjede	52/54	3	1,50	Auto-moto trke	291/294	15	5
PTT Kongres	55/58	22	12	Tito i preds. Republike	295	6	1
I. pruga	59/62	20	10	Kongres Esperanta	296	1,50	0,60
Svetozar Marković	63/64	3	1	Isto avionska	297	240	180,00
Slovenski kongres	65/69	2,50	1,20	Ilinden	298/299	3	1
Dopunske — Partizani	70/73	1,50	0,10	Oslobođenje Istre	300	1	0,40
I. avionska	74/85	10	2,50	Branko Radičević	301	1	0,40
Njegoš	86/88	1,50	0,80	10. god. AVNOJ-a	302/304	15	8
Dan fiskulture	89/91	3,50	2,00	Fauna I	305/316	200	80
Balkanijada	92/94	3,50	2,50	»JUFIZ« II	317	7,50	6
Julijska Krajina	95/96	0,80	0,40	100. g. I srps. ustanka	318/321	50	15
II. pruga	97/100	2	1,50	Znameniti ljudi II	322/326	50	35
Vuk St. Karadžić	101/103	2	1	Dubrovačke igre	328/329	5,50	1,50
Borba protiv TBC	104/106	1	0,80	Grafička izložba	330	1,50	0,50
Zagrebački velesajam	107/109	0,70	0,50	Kongres gluvih	331	1	0,40
II Kongres KPJ	110/112	0,20	0,60	Flora I	332/340	60	22
Jugosl. akadem. nauka	113/115	2	1,50	10. godina UNO	341	3,50	1,50
Dunavska konferencija	116/119	3	2	10. godina FNRJ	342	0,80	0,30
Lovrenc Košir	120/123	2,50	1,50	Umetnost kroz vekove	343/354	85	60
Lovr. Košir (avionska)	124	2,50	2	»JUFIZ« III	355	1	0,30
Balkanske igre	125/127	7,50	7	Isto, blok	356	4,50	3
5. godišnj. AVNOJ-a	128/134	14	11	Isto, avionska	357	2,50	2
Franc Prešern	135/137	2	1,50	10. godiš. Narodne tehn.	358	2	0,80
Planica	138/139	5,50	3	Nikola Tesla	359/362	6,50	2,50
5. godiš. NR Makedonije	140/142	10	8	Fauna II	363/371	60	22
Makedonija (avionska)	143/145	24	24	Olimpijada Melburn	372/379	42	15
75. godiš. UPU	146/148	12	9	Flora II	380/388	45	18
Proviz. sa Pret. FNRJ	149/152	1,20	0,20	Kongres Radn. saveta	389/390	2,50	0,80
Pom. izd. part. sa pret.	153/160	3,00	1,20	II. svet. gimnastriada	391/394	10	4
100. godiš. željeznice	161/164	18	12	Narodna nošnja I	395/400	22	10
Isto blokovi	165/166	100	70	40 god. Okt. revolucije	401	0,80	0,20
Autoput	167/169	1,50	0,80	Znameniti ljudi III	402/406	22	10
Prov. prom. boje	170/173	0,80	0,20	Automatske I	407/408	2,50	0,40
Prvi maj — Tito	174/177	16	8	VII Kongres KPJ	409	0,80	0,20
Dečja nedelja	178	0,30	0,20	Fauna III	410/418	45	18
III. vazduh. slet Ruma	179/183	25	12	PTT Muzej	419	1	0,20
Šahovska olimpijada	184/188	35	16	15. god. Sutjeske	420	0,80	0,20
Privreda I	189/200	22	7	Marin Držić	421	1	0,20
				Industrija i gradovi I	422/435	30	3
				Geofizička godina	436	1,20	0,50
				Isto, avionska	437	26	10
				Dan prava čoveka	438	3	0,80
				Turistička I	439/447	10	3,50

40 godina KPJ	448	0,60	0,20
»JUFIZ IV«	449	1,80	1
Flora III	450/458	30	13
II. slet»Partizan«-a	459/466	22	9
Industrija i gradovi II	467/473	6	0,50
Automatske II	474/475	1,20	0,20
50. g. Zagreb. Velesajma	476	0,80	0,20
Olimpijada Rim	477/484	2,50	7
Fauna IV	485/493	30	15
90. g. rođenja Lenjina	494	0,70	0,20
Izložba nuklear. energije	495/497	2,50	0,80
Značajni jubileji	498/502	5,50	1,80
Znameniti ljudi IV	503/508	7,50	3
Automatska III	509/510	0,60	0,10
Nuklearna konferencija	511	0,80	0,20
Flora IV	512/520	16	9
20. godina ustanka	521/525	6	2,50
20.god. ustanka, blok	526	70	50
Beogradska konferencija	527/528	1,50	0,40
Isto, avionske	529/530	16	12
Isto, blok	531	26	23
Kongres Vizantologa	532	0,80	0,20
Narodna nošnja II	533/538	9	3,50
Luka Vukalović	539	0,80	2,20
20 godina JNA	540	0,70	0,20
Braća Miladinović	541	0,80	0,20
Industrija i gradovi II	542/558	65	13
Borba protiv malarije	559	1,60	0,30
15. godina UNICEF-a	560	1,60	0,30
15. godina UNESCO-a	561/562	2,50	0,40
Turistička II	563/571	6,50	3
70. god. rođenja M. Tita	572/575	7,50	3,50
Isto, blok	576/579	8	6,50
Fauna V	580/588	30	15
»PEA« serija	589/596	15	8
Isto, blok	597	16	14,50
Dečja nedelja	598	0,50	0,10
Umetnost I	599/604	12	6
Borba protiv gladi	605	1,20	0,20
Dr A. Mohorovićić	606	1,20	0,20
Flora V	607/612	8	3,50
Turistička III	613/618	5,50	2,50
20. godiš. Sutjeska	619/621	1,80	1,60
V. evr. kup u gimnastici	622/624	4,50	1,60
Meštrović	625/628	5,50	2,50
Dečja nedelja	629	0,40	0,10
20 godina AVNOJ-a	630	0,40	0,10
Umetnost II	631/636	8	4
Znameniti ljudi V	637/641	5,50	2,50
Fauna VI	642/647	10	4
100 god. vatrogastva	648	0,40	0,10
Olimpijada Tokio	649/654	9	3,50
God. zemljotr. u Skoplju	655/656	1,40	0,30
Spomen marka Vis	657	0,40	0,10
Narodna nošnja III	658/663	8	3,50
100. god. Internacionale	664/665	1,40	0,30
Dečja nedelja	666	0,40	0,10
20 g. oslobođ. Beograda	667	0,40	0,10
Umetnost III	668/673	8	3,50
VIII. kongres KPJ	674/676	2,80	1
Svet. prven. u st. tenisu	677/678	3	0,80
Đerdap, serija	—	1	0,20
Isto, blok	—	10	4
20. god. oslobođenja	—	6,50	1,50
Pionirske igre	—	0,35	0,10
Telekomunikacija UIT	—	0,70	0,10
Flora VI	—	7	2
20 godina UNO	—	0,70	0,10
Turistička IV	—	6,50	1,50
Veliki ljudi	—	11	3,50

PORTO MARKE

Sa pretiskom DFJ	1/2	1,50	0,50
Prvo redovno izdanje	3/10	1,50	1,50
Drugo redovno izdanje	11/15	1	0,30
Treće redovno izdanje	16/23	3,50	0,80

Privremeno izdanje	24/26	0,50	0,20
Četvrto redovno izdanje	27/34	7	1
Peto redovno izdanje	35/39	5	0,60

SLUŽBENE MARKE

Redovna serija	1/8	3,50	0,40
----------------	-----	------	------

DOPLATNE CRV. KRST

Prvo izdanje	1/2	0,40	0,10
Drugo izdanje	3/4	0,40	0,10
Treće izdanje	5/6	0,40	0,10
Četvrto izdanje	7/8	0,40	0,10
Peto izdanje	9/10	0,40	0,10
Šesto izdanje	11/12	0,40	0,10
Sedmo izdanje	13/14	0,60	0,10
Osmo izdanje	15/16	0,40	0,10
Deveto izdanje	17/18	0,40	0,10
Deseto izdanje	19/20	0,40	0,10
Jedanaesto izdanje	21/22	0,40	0,10
Dvanaesto izdanje	23/24	0,40	0,10
Trinaesto izdanje	25/26	0,40	0,10
Četrnaesto izdanje	27/28	0,40	0,10
Petnaesto izdanje	29/30	0,40	0,10
Petnaesto izdanje nezup.	29a/30a	12	12
Sesnaesto izdanje	31/32	0,40	0,10
Sedamnaesto izdanje	33/34	0,40	0,10
Osamnaesto izdanje	35	0,15	0,05

DOPLATNE DEČ. NEDELJA

Prvo izdanje	1	0,40	0,10
Drugo izdanje	1/2	0,40	0,10
Treće izdanje	3/4	0,40	0,10
Četvrto izdanje	5/6	0,40	0,10
Peto izdanje	7/8	0,40	0,10
Šesto izdanje	9/10	0,50	0,10
Sedmo izdanje	11/12	0,40	0,10
Osmo izdanje	13/14	0,30	0,10

NOVE MARKE

Ovu rubriku uređuje student Ilić Ilija prema mesečnim podacima YVERT kataloga.

FRANCE

1462/1463	Prvi satelit	1,80.—
1464/1465	Crveni krst	1,50.—
1466/1467	Grbovi	0,60.—

ALGERIE

411/413	Minijature	10,50.—
---------	------------	---------

CAMEROUN

410/412	Folklor	1,90.—
---------	---------	--------

CENTRAFRICANE

61/63	Nove vrednosti	„
-------	----------------	---

COMORES

35/38	Ribe	2,30.—
-------	------	--------

CONGO

178		0,80.—
36 Av.	Linkoln	3,15.—

COTE D'IVOIRE

34 Av. Most 3,50.—

COTE DES SOMALIS

324 Borba protiv tuberkuloze 1,45.—

DAHOMEJ

34 Av. Kenedi 3,50.—

35 Av. Dr Švajcer 3,50.—

GABON

41 Av. Dr Švajcer 35,00.—

186 Dan marke 1,20.—

HAUTE-VOLTA

147 Predsednik Yameogo 1,00.—

147/153 Životinje 6,00.—

LAOS

120/122 20 godina UN 2,90.—

123/126 Folklor 4,25.—

MADAGASCAR

410/413 Transportna sredstva 2,70.—

MAURITANIA

47 Av. Čerčil 7,00.—

MALI

32 Av. Dr Švajcer 3,50.—

33/35 Kosmos 17,50.—

4 B1 Dr Švajcer 14,00.—

MAROCO

494/496 Orhideje 2,50.—

NIGER

53 Av. S a j a m 3,50.—

54 Av. Dr Švajcer 1,75.—

NOUVELE CALEDONIE

320 A. 1,10.—

324 0,90.—

81/83 Av. 6,00.—

POLINESIE

32 2,25.—

14 Av. 7,25.—

15 Av. Radio 5,75.—

SENEGAL

265 Cveće 1,25.—

TCHAD

27 Av. Čerčil 1,75.—

1/10 Službene marke 18,00.—

DBR (Berlin)

231A/231B Građevine 3,00.—

DDR

841/844 Rudarska akademija 3,75.—

AUSTRIJA

1034 Tehnički univerzitet 0,60.—

1035 Dan marke 1,50.—

1036 Brtha von Suttner 0,60.—

ALBANIJA

803/808 Cveće 5,00.—

809/814 5,00.—

815/824 Turizam 20,00.—

825/830 Brodovi 5,00.—

BELGIJA

1347 A Zoološki vrt 2,00.—

1348/1349 Godišnj. smrti Leopolda I. 1,80.—

1350 " " Lebeau 0,20.—

1351/1352 Građovi 0,20.—

1353/1357 Borba protiv tuberkuloze 4,80.—

1358 Smrt kraljice Elizabete 0,60.—

376 Paketarska marka 5,00.—

BUGARSKA

1378/1383 Aerotransport 3,25.—

1384 80 godina ujedinjenja 1,05.—

1385/1387 Mirno Sunce 1,30.—

DANSKA

444 0,60.—

SPANIJA

1299 G G r b 0,80.—

1304 E 1,00.—

1333/1335 100 godina zupčane marke 1,10.—

1336/1338 Manastir 1,25.—

ENGLESKA

419/420 U I T 3,15.—

GRČKA

868/869 Evropa 2,25.—

870 0,80.—

871/872 0,90.—

873/874 2,00.—

MADARSKA

1780/1788 Bajke 1001 noći 9,00.—

1789 Kongres 0,20.—

272/278 Av. Kosmos 9,00.—

58 B1. Kosmos 11,00.—

ISLAND

352 25 g. smrti pesnika 2,60.—

Benediksona

ITALIJA

934 0,65.—

935/936 Noćni letovi 2,10.—

937 Dan marke 0,35.—

LIHENŠTAJN

403 Božićna 1,85.—

404 U I T 0,65.—

405/407 Slikar Nigg 4,00.—

LUKSEMBURG

668/673 »Karitas« 6,00.—

HOLANDIJA

824/828 D e c a 3,50.—

3 B1. D e c a 6,50.—

829 Tri veka mornarice 0,45.—

POLJSKA

1483/1491 Životinje 7,00.—

1492/1494 Spomenici 0,75.—

PORTUGALIJA

977/980 Pesnik Gil Vicente 3,75.—

RUMUNIJA

2167/2169	Dan marke	5,00.—
2170/2174	Sport	14,00.—
2175/2179	Životinje	11,00.—
2180/2184	Kosmos	12,00.—
2185/2192	Psi	11,00.—

SSSR

3018/3021	Istorija pošte	2,25.—
3022	Pusen	0,50.—
3023	Akademija	0,50.—
3024	Kaljinin	0,50.—
3025	Nova godina	0,50.—
39 B1.	Lenjin	1,25.—
40 B1.	Šampionat u košarci	12,50.—
3026/3028	Vulkani	4,00.—
3029/3032	Metro	3,00.—
3033/3034	Ptice	1,75.—

TURSKA

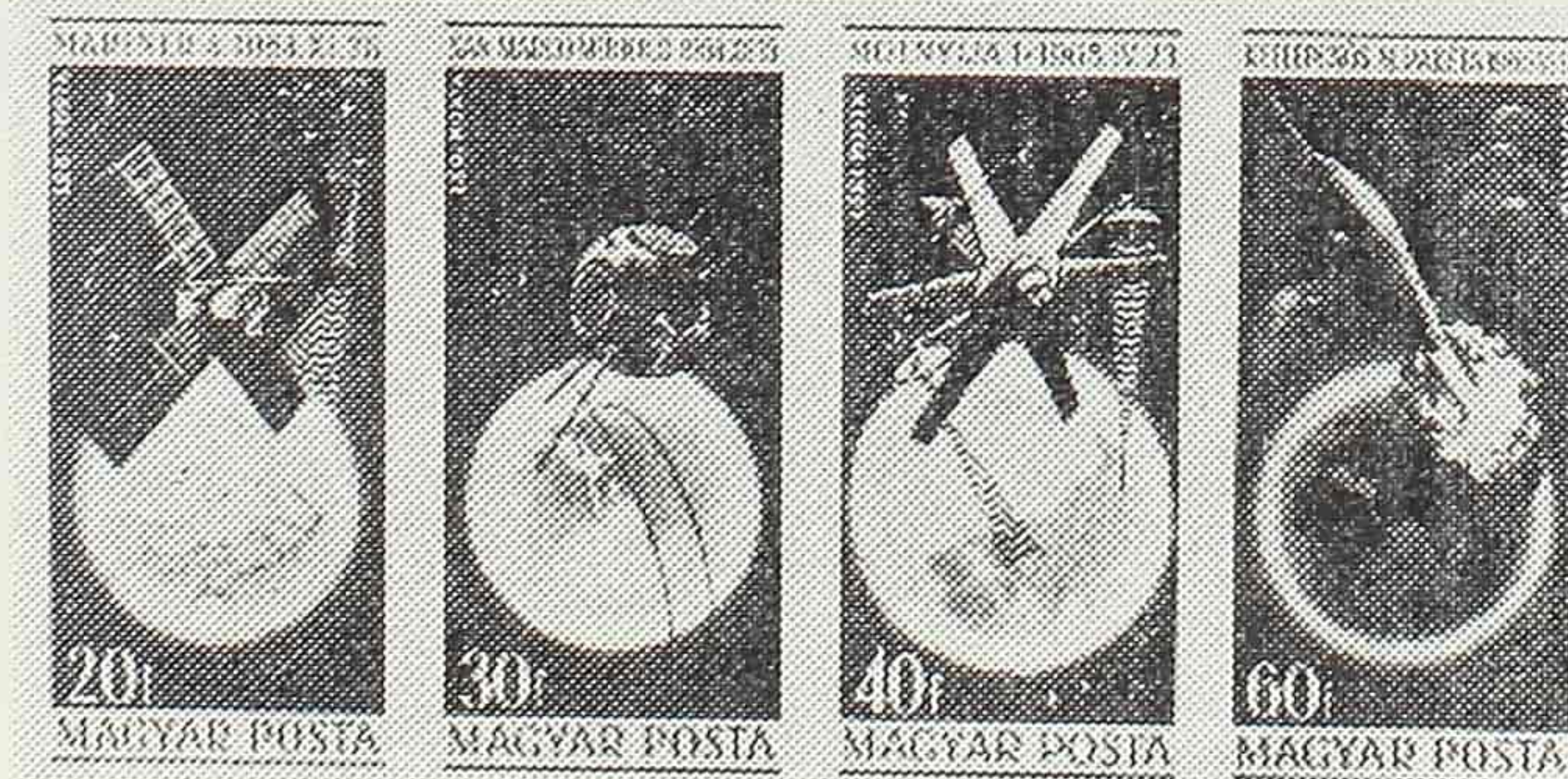
1745/1748	Velikani	2,25.—
1749/1750	Ataturk	2,20.—
1751/1752		0,20.—
1753/1757	Velikani	4,00.—
1758/1762	Kongres	6,00.—

VATIKAN

438/440	Božić	4,15.—
---------	-------	--------

JUGOSLAVIJA

1026	Dečja nedelja	0,25.—
1027/1028	Industrija	0,45.—
1029/1030	" nove vrednosti	0,50.—
1031/1036	Velikani	7,40.—

SAN-MARINO

655/658	Dante	6,40.—
659	Poseta predsednika Saragata	1,85.—

SVAJCARSKA

759/763	Pro Juventure	3,50.—
---------	---------------	--------

SVEDSKA

529/530	Nobelova nagrada	1,40.—
529A/530A	" "	1,40.—

ČSSR

1443/1447	Gradovi	16,50.—
1448/1454	Cveće	10,00.—
1455	Dan marke	1,60.—

AVGANISTAN

804	U. N.	1,30.—
746EE/746II	U. N.	25,00.—
52n, 52p,		
52q, Av.	U. N.	25,00.—
41 B1.	U. N.	25,00.—

S A D

792	Stivenson	0,50.—
793	Božić	0,50.—
794	Linkoln	0,40.—

IZRAEL

288	Grb Tel Aviva	3,00.—
289/292	Leptiri	0,85.—

JAPAN

813/814	Atletika	0,40.—
815	Lekarski kongres	1,10.—
816/817	Nacionalni park	0,50.—
818	Polarna ekspedicija	0,40.—

NIGERIJA

177/178	Životinje	0,30.—
---------	-----------	--------

NIKARAGVA

547/552	God. smrti pesnika Beloa	7,50.—
---------	--------------------------	--------

KUVAJT

279/286	Ptice	8,00.—
---------	-------	--------

NOVI ZELAND

430/432		4,25.—
---------	--	--------

PARAGVAJ

765/789	Grbovi i medalje	75,00.—
799/802	Papa Pavle VI.	75,00.—
803/807	Čuveni fizičari	22,50.—
808/812	Kenedi i Čerčil	22,50.—

PERU

466/468	Sajam u Limi	3,50.—
469/471	Božić	1,00.—
198/200 Av.		3,50.—

FILIPINI

630/632		1,50.—
633/635	Šampionat u biciklizmu	1,50.—

QATAR:

61/68	UIT	5,00.—
69/85	Ribe	60,00.—

RIO--MUNI

66/68	Dan marke	0,65.—
-------	-----------	--------

RAUNDEZE (Rep.)

122/127	Kenedi	12,00.—
128/133	Božić	8,25.—
5 B1.	Kenedi	20,00.—

RIU -- KIU

130	Kornjača	0,30
-----	----------	------

Št - THOMAS ET PRINCE

390	Za siromašne	0,60.—
-----	--------------	--------

SALVADOR

710	Rođendan preds. Araujo	3,00.—
711/713	Sajam u San Salvadoru	27,50.—

SAMOA

182/186		3,50.—
---------	--	--------

SAHARA

232/234	Dan marke	0,50.—
---------	-----------	--------

SUDAN

177/179	U. N.	3,50.—
---------	-------	--------

SIRIJA

203/204	Savet revolucije	1,10.—
277 Av.	U. N.	0,75.—

SIAM

424	U. N.	0,35.—
425/428	U. P. U.	3,00.—

SOMALIJA

42/46	Afričko cveće	7,50.—
-------	---------------	--------

SURINAM

412/415	Hydrocentrala	3,50.—
416/419	Za decu	4,00.—
4 B1.	" "	3,00.—

TANZANIJA

1/14	Razni motivi	57,50.—
1/8	Službene marke	11,00.—

TOGO

457/465 i 49 Av.	Čerčil	6,50.—
17 B1.		5,25.—
461/465	Izložba "u Njujorku	7,00.—
18 B1.	" "	5,50.—
466/470	Inter. saradnja	7,00.—

JORDAN

502/310	God. arapske poštan. Unije	1,40.—
504/506	U. N.	2,00.—
42/47 Av.	Tokio	18,00.—
28 B1.	" "	45,00.—
507/508	" "	1,40.—

TRINITE

204	U. N.	2,25.—
205	15. g. Deklaracije prava čov.	1,75.—

Lista razmenjivača — Membershiplist

ONE YEAR MEMBERSHIP FEE (6 magazines with your name and hobbies only 3 US dol or equivalent in mint thematics, NEW ISSUES 1966, — flora, fauna, sport, space We accept only complete sets Mint sets must be in good quality.

If you would like more informations or a sample copy of our magazine write now, send us 2 IRC and we shall be glad to let you have it.

CODESINGS**LANGUAGES :**

Serb Croat: Se, English: A, German: D, French: F, Russian: R, Spanish: E, Italian: I, Esperanto: Es, Hungarian: H O: I wish, W: J exchange, Y: J offer, Wn: Jdon t exchange;

HOBYES :

1. friendly correspondence, 2. stamps, 3. mint, 4. used, 5. complete sets, 6. thematics, 7. flora, 8. fauna, 9. sport, 10. space, 11. astrofilatelia, 12. works of art, 13. air mail, 14. comemoratives, 15. FDC, 16. new issues, 17. all countries, 18. Europa, 19. America, 20. Africa, 21. Asia, 22. British Colonies, 23. French Colonies, 24. French eh-Colonies, 25. in quantities, 26. in lots, 27. stamp for stamp, 28. at face value, 29. by catalogue, 30. by mancolist;

CATALOGUES :

Y: Yvet, Zm: Zumstein, Sc: Scott, Mi: Michel, Gb: Gibons, Lp: Lipsia.

YUGOSLAVIJA (1.000 dinara za članove SFS za ostale 1.500 dinara)

- 001 Jeftić Mihajlo, Kneza Miloša br. 44/1, Beograd (A) 0:2, 3, 5, 18.
- 002 Ilić Ilija, Dobračina 29/IV, Beograd, (A) 0:2, 3, 5, 18.
- 005 Pavlović Velimir, Svetozara Markovića 22/II, Beograd (D, I, A, F) 0:2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 18, Y: 15, 16, 17, 38, 39.
- 010 Delja Tihomir, Miloševa 8/III, stan 22, Beograd (F) 0:5, 21, 24, 27, 28, Y: 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 20, 34, 35, Yv. 36, 38.
- 012 Milovanović Laza, Kosančićev venac 4, Beograd (Se, A, D, F I) 0:1, 3, 5, 9, 17, (Elizabeth II) 35, Yv. Sc, Gib, Y:12, 23.
- 014 Dr Tošić Mihajlo, Ljube Nešića 69/I, Zaječar (F) 0:2, 3, 9, 19, 23, Yv.
- 016 Miodrag Spajić, Lomina 12, Beograd, (A, D) W: Cards and photographs of towns, streets squares, buildings, viaducts, bridges and other public architectuales.
- 021 Jovičić Đorđe, Čirpanova 14/I, Novi Sad (Se, A, D, R) 0:2, 3, 4, 7, 8, 10, 14, 5, Y:5, 4, 6, 17, W:33, 34, 35, Yv, Zm, Mic.
- 025 Marković ing Miroslav, Gosopdar Jovanova 12 (u dvorištu), Beograd, (A, D, F) 0:W 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 18, 33, 35, Yv.
- 032 Nemčević Pera, Čirpanova 14-a, Novi Sad (Se, A, F, H, Es, R, F) 0:2, 5, 7, 8, 9, 10, 14, 18 (freedom from hunger campagne) Y:2, 3, 6, 20, W:33, 34, 35, Yv, Zm, Mic.
- 033 Šonta Edvin, Zmaj Jovina 4-a, Banja Luka (A, D, F) W:2, 3, 4, 14, 32, 33, 34, Yv, Zm, 32.
- 034 Karadža ing. Zvonko, Zmaj Jovina 48, Banja Luka (Se, A, D) W:3, 4, 5, 17, 21, 27, 35, Yv.
- 038 Bede Bela, Vase Stajića 12, Subotica, (Se, A, D, H) Y:17 Jugoslavija — O, W:1, 2, 3, 5, 10, 11, 16, 17, 33, 35, Zm, 34, (West Germany, DDR, Berlin, Austria, Luxemburg, France, Suisse) 4 (Scandinavia).
- 030 Dimitrije B. Spajić, Lomina 12, Beograd (D, A) Y:37, 38, 41, 42, 43, 45, fiscal stamps, 0:2, 5, 17, 37, 39, 42, 43, 45, fiscal stamps.
- 081 Mihajlović Benedikt, Strahinjića Bana broj 12, Beograd (A, D, F, E, H, I, R) W:2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 17, 18, 35, Yv, Zm, Mic.
- 098 Bakalović Bogdan, Nikole Spasića 1, Beograd, (F, D) 0:2, 34, 7, 8, 19, Zm, Y3, 4, Yug.
- 100 Petrović Dimitrije, Bulevar Revolucije 126, Beograd, (F, D, A, Se) WIY:2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 17, 21, 35, Zm, Yv.
- 102 Stojanović Miroslav, Knez Miletina 5, Beograd, (A, R) W:2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 18, Yv.
- 104 Egić Goran, Župana Vlastimira 6, Beograd, (A, F) 0:2, 18.
- 107 Vladimir Žunjević, »7. jula« 74, Beograd, (A, D, F, I) 0:2, 3, 4, 5, 18, 20, 21, 34, 35, Yv, Zm.
- 111 den. Strahinja Svetec, Beograd, Kapetan Mišina 5-a (I, A, R, D) 0:2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 18, Yv.
- 044 Zija Kučukalić, Hriste Boteva 4/II, Sarajevo, (A, D, F, I, R) 0:1, 2, 3, 5, 14, 17, 18, 33, 34, 35, 41, 44, 45, Yv, Zm, Mic.
- 045 Aleksandar Aleksandrić, Borisa Kidriča 5, Beograd, (A, D, F) 0:2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 17, 18, Yv, Zm, Mic.

- 046 Magači Petar, Maršala Tita 3/II, Banja Luka, 0:2, 3, 4, 5, 32, 33, 34, Zm.
- 106 Marović Zvonimir, Jug Bogdanova 13, Sarajevo, (stamps serious).
- 105 Nušić Slobodan, Senjačka 40, Beograd, (A, D, F, R) W:2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 17, 18, 33, Yv, Zm, Sc, Mic.

DDR (13,00 DM or 30,00 Yv, Fr)

- 036 Peter Werner, DDR-X-50 Erfurt, Wilhelm Pieck Strasse 29 (A, D, R) 0:7, 8, 9, 10.

ESPANA (180 pt. or 30,00 Yv, Fr)

- 013 Jose Luge izguierdo, Armas 44-2-1a, Zarageza (E, F) W:3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 33, Yv, 45.
- 018 Antonio Tercero Castroviejo, Targagona 25, Zaragoza (E) W:2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 14.
- 028 Felix Feijeo Zamora, C/Mola 140, Palenica Castilla, (A, E) W:2, 37, 45.

POLAND (72,00 Zt. or 30,00 Yv, Fr)

- 007 Jerzy Weiss, Lechevska 38 m 1, Warszawa 4 (A, D, F) 0:2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 18.
- 029 Zbigniew Chludrinski, Madalinskiego 35, 9, Warszawa 12 (R, D, A) W:2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 15.
- 043 Aleksandar Nytko, Rybna 3/3, Tarnow (A) 2.
- 076 Mirslaw Buvhacz, Stalingradska 1-b, Swletochloeice 4 (A, D, R) O, W:2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 34, Y, W:2, 3, 4, 5, 20, 34, Yv, Zm, Mc, Li.
- 040 Zawadski Edward, Szczecin, P O Box 42, (A, D, E) W:3, 5, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 30, 33, 35, Yv, Zm.
- 050 Jerzy Wojcik, Warszawa 25, P O Box 44, (A, R) W:2, 3, 5, 6, 18.
- 051 Kranze Jan, ul Bardowskiego 44, Czestohowa (D, R) W:2, 3, 5, 6, 18.
- 053 Ing. Witold Kwasniewski, Krakov, Krupnicsza 14/5 (A, D, Po, R, Tc) 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, Yv, Zm.

USA (3,00 dolars)

- 023 Peter Drexler, P O Box 103 East Orange N J (A, H) 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 30.

FRANCE (15,00 NF or 30,00 Yv, Fr)

Duval Franceis, Route de Tours Chatillon sur Indre, Indre (A, F) Y:2, 3, 4, 6, 16, 35 Yv, 0:2, 3, 5, 34, 45, 28, Yv.

HUNGARY (60,00 For or 30,00 Yv, Fr)

- 019 Lajoš Gomboš, Hededús Gy 88, Budapest XIII (A, D, I) 0:2, 3, 5, 6, 17 Vatican, Suisse Yv, Zm.
- 063 Imre Laslodi, Postafiok 29, Budapest 114 (F, D, A, Hg) 0:2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 14, 21, 17, 28, 29, 34, 35, Y, Zm, Mic.

ČSSR (21,00 Kčs or 30,00 Yv, Fr)

- 031 Josef Linhart, Slatinany 64, okr Chrudim, D, R, Tc) 0:2, 3, 4, 5, 19, 24, 27, 34, 35, Yv, Zm, Li.

TURSKA (30,00 Yv, Fr)

- 026 Tarik Cakin, Uludag Sokak Uludag apx 6, Daire 3, Maltepe — Ankara (A, D, T) W:3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 17, 16, 18, 19, 32, 33, 34, 35.

BULGARIA (6,00 Leva or 30,00 YvFr)

- 017 Ilija Vasilev Peev, Cirel and Metody st. 3, Burgas (A, D, E, Es, F, I, R) 0:5, 9, 14, 18, 32.
- 049 Dr Ludmil Tzonev, Angel Kontschev 1, Russe (F, Po, R, Se) 0:2, 3, 7, 8, 14, 18, 35 Yv, Zm, Mic.

SSSR (3,00 Rub. or 30,00 Yv, Fr)

- 020 Vladimir Vasilkov, Poste Restante, Riev 10, (R, F, AA) W:2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 18, 35, Yv, Zm.
- 022 Vanifatijev A. N., PO Bax 3215, Moskva A-47 (A, R, I) Y:2, 5, 7, 8, 9, 10, 11 USSR, 45 Yv, 30.
- 024 Tresvitskij, Volgograd 51, Do Vostreb (A, D, F, H, E, R) O; W:2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 17, 18, 35, Yv, Zm.
- 037 Belikov V. G. L. Tolstogo 1 kv. 11, Baškierska ASSR (A, R) W:1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 30, 31, 33, 35 Zm.
- 095 Podlebešnikov Evgenije, ul 40 let, V L K S M, d 30 kv. 10, Volvograd — 51, (A, D, R) W:2, 3, 5, 7, 9, 10, 14, 15.
- 042 Podlobošnikov Evgenije, ul 40 let, V L K S M, d 30, kv. 10, Volvograd — 51.
- 048 Starcev Valeri Mihajlovič, Lvoskaja Obl g Nikolaev, Do vostrebovania (R, F, D, A) 2, 7, 8, 9, 10, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 29, Yv.

INDONESIA (6000 R or 30,00 Yv, Er)

- 055 Yap Soei Jlwa, 324 DJI SUTomo, Medan — Sumat (A) 0:2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 17.

RUMUNIA (25 Lei or 30,00 Yv, Fr)

- 003 Marku Augustin, Str Bistra 20, F 17-sc-1 ap 7, Drumul Taberi-R. Lenin, Bucarest (A, F, H) 0:2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 14, 17, 18, 33, Yv, Zm, SC, Y:2, 3, 4, 5, 6.
- 041 Ing Burlanescu Mihai, Str Peris 10 — Raionul 1 Mai — Colentina — Bucuresti (D, A, R) W:2, 3, 5, 21, 35, Mic, Zm.
- 004 Mrs Corina Nicolescu, Str. Progresulul 4 R 16 Feb, Bucarest (F, A, D, I), 0:1, 45, W:2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 17, 18, 30, 35, Yv, Zm, 37, 44.
- 006 Mihaelcz T. Arpad, Pompiliv Stefan 1, Rn. Lenin, Bucuresti 51 (R, H, F, D) W:2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 18.
- 011 Ciobanu Dimitru, Soc. Mangaliel 96, bl. D3, Constanca, Sc. 3, Ap. 2 (F, R) 0:2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 21, 24, 27, 29, 30, 35, Y:2, 3, 5, 20.
- 039 Cirlan Marian, rue Vulurilor 60, reon T. Vladimiresku, Bucarest 4 (F), 0:2, 3, 18.

INDIA (30,00 Yv, Fr, or 15 rupia)

- 100 Mr. Vijay Bhargawa, 6, Jawaharlal Nehru Road, Calcutta 13, (A) — 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 27, 30, 33, 35.

MALI OGLASI**MALI OGLASI**

MALI OGLASI 20 dinara reč, minimum 10 reči.

LITTLE ADVERTISEMENTS: One line for 0,10 US Dolara, or 0,20 Yvert Francs, minimum 10 words. We accept only mint thematic stamps in complete sets.

NOVČANICE Kraljevine Srbije i Crne Gore, bivše Kraljevine Jugoslavije, sva okupaciona izdanja sa teritorije Jugoslavije — kupujem ili zamenjujem za drugi kolekcionarski materijal. Novčanice moraju biti dobro očuvane.

Dimitrije B. Spajić
Ulica Lomina 12.
Beograd

Za svoju studijsku zbirku, tražim NOVČANICE bivše Austro-ugarske sa našim žigosanjem i kontrolnim markama, kao i bugarske novčanice sa žigosanjem srpskih organa vlasti. Ova žigosanja vršena su odmah po završetku Prvog svetskog rata. Materijal slati na uvid isključivo u preporučenim pismima. Ispravan materijal kupujem ili menjam za poštanske marke.

Dimitrije B. Spajić
Ulica Lomina 12.
Beograd

Philatelisten, die an einem Tausch interessiert sind, wollen bitte an.

Konrad Kümmerling
63 Ilmenau/Thür., D. D. R.
Am Zechenhaus Nr. 12

BANKNOTES Wishes to exchange banknotes of Yugoslavian states againte the banknotes of other states.

Dimitrije B. Spajić
Ulica Lomina 12.
Belgrade, Yugoslavia

BANKNOTEN Suche bessere Banknoten in guten Zustand von Bulgarien, Rumänien, Albanien, Türkei und aus ganzen übrigen Welt in Tausch gegen Banknoten von Jugoslawien oder gegen Postmarken, Ansichtskarken, Zündholzetiketten etc.

Dimitrije B. Spajić
Ulica Lomina 12.
Belgrade, Yugoslavia

Sushe Umfaush Briefmarken Motiv Kosmos, Sport, Faune, Flora, ungestempelt, volle Sätze Gabe Polen laut Mancoliste und Neuheiten in gewünschten Mängen Base Zumstein — Yvert minimum 25 Fr.

Ing W Kwasniewski,
Krakow, Krupnicza, 14/5,
Polen, Korresp deütsch,
franz, russisch.

Cherse echange timbres Motiv: Kosmos, Sport, Faune, Flora, propres, Series complettes Offre Pologne, selon, Mancoliste et Nouveautés en quantites desires Base Zumstein — Yvert minimum 25 Fr.

Ing W Kwasniewski,
Krakow, Krupnicza, 14/5,
Polen, Korresp deütsch,
franz, russisch.

Želim da razmenim viškove zapadnih i prekomorskih zemalja na bazi Yvert. Prethodno upit.

Tihomir Delja,
Beograd,
Milaševa 8/III, stan 22.

Sakupljam poništene kompletne serije okupacije Srbije 1941—1944, redovne i porto marke na kovertima ili kartonima u svakoj količini.

Bienelli Ivo,
Moldajeva 14/IV,
Ljubljana, Jugoslavija

Za Jugoslaviju dajem zapadnu i istočnu Evropu, može otkup.

Georgijević,
Beograd, Nemanjina 21/V.

Recherche Yougoslavie Yvert No 643/54, 627/29, 659/69, 660/64, 680/91 Donne Yougoslavie et pays d'Europe Offres serieuses.

Georgijević,
Nemanjina 21/V,
Belgrade, Yougoslavie.

Tražim tematiku Albanije, Bugarske, DDR, Mađarske i kosmos celog sveta. Nudim CSSR i SSSR.

Samuel Olejar,
Šid, Masarikova 1.

Menjam Franju — stara Bosna čista serija u odličnom stanju, vrednosti od 1, 2, 3 i 5 kruna blago falcovane, tražim čisto. Esperanto, Železnica blokove, padobrance i planinare.

Milinković Spasoje,
Beograd, Kamčatska 6.

Iz AUTOMATA poništene kupujem ili menjam do 500 komada bez obzira na vrstu vrednosti. Ponuđiti (može i manje).

Branko Dimić,
Beograd, Kralja Milutina 11.

Tražim marke Austrije, Nemačke, Švajcarske, Lihtensteina, Vatikana i Lombardije. Dajem u zamenu govitete ili novac. Molim ponude.

Hrabrovski Ladislav,
Novi Sad, Doža Đerđa 53.

PRIGODNI KOSMOS KOVERTI SFS

Savez filatelista Srbije izdaje Spomen KOSMOS koverte, posvećene prvim letovima u kosmos, ili pak godišnjacima poletanja, sa prigodnim žigovima. Do sada su izneta tri koverta, i to:

KOSMOS I u tiražu od 1.500 komada, kao i Spomen žig povodom prvog izlaženja kosmonauta iz kosmičkog broda u vasionu (VOSHOD II, 18, III 1965. g.).

Koverat je u crveno-svetlo-plavoj boji i prikazuje kosmonaute Leonova i Beljaeva, kao i njihov kosmički brod.

KOSMOS II u tiražu od 1.500 komada sa Spomen žigom povodom uspešnog izlaženja američkog kosmonauta iz kosmičkog broda u vasionu (GEMINY IV, 4. VI 1965. g.). Koverat je u plavo, svetlo-zelenoj boji sa likovima kosmonauta HUAJTOM I MERKVILOM i slikom kosmičkog broda.

KOSMOS III u tiražu od 1000 komada, sa Spomen žigom povodom prvog susreta dva broda u vasioni (GEMINY VI i GEMINY VII, 15. XII 1965. g.). Koverat je u narandžastoj boji i prikazuje kosmonaute Širu, Staforda, Bormana i Lovela i njihova dva kosmička broda.

Savez filatelista Srbije priprema nova izdanja KOSMOS koverata sa željom da zainteresuje filateliste sa ovom novom, ali lepom i interesantnom temom, kao i da upotrebi zbirke skupljača kosmos koverata jednim domaćim izdanjem, za koje se veruje da pošta je sve interesantnije približavanjem jubilarne 1967. godine, kada BEOGRAD — domaćin »SVEMIRSKIH« gostiju okuplja elitu svemirskog sveta, od poznatih naučnika do kosmonauta na XVIII. kongresu međunarodne astronautičke organizacije.

Zainteresovane podružnice i filatelisti mogu koverte dobiti po ceni od 120 starih dinara po komadu. Adresa: Savez filatelista Srbije, Beograd, Sremska 6/IV.

MARKA SSSRA POSVEĆENA JUGOSLAVIJI

U Sovjetskom Savezu puštena je 30. decembra jedna spomen marka, posvećena 20-godišnjici proglašenja Republike u Jugoslaviji. Marka je u vrednosti od 6 kopejki, višebojna i prikazuje kartu Jugoslavije, zastavu i građevinu.

Pretpлата se šalje na žiro račun: Filatelista 601-8-276 — Beograd.

Preštampano iz »Ekspresa«

PRIGODNI POSTANSKI ŽIGOVI JUGOSLAVIJE

Govoriti o prigodnim poštanskim žigovima na tlu Jugoslavije do kraja Prvog svetskog rata tj. do stvaranja Države SHS, znači govoriti o prigodnim žigovima na području tadašnje Kraljevine Srbije, odnosno Bosne i Hercegovine i drugih pokrajina Jugoslavije koje su bile u sastavu tadašnje Austro-Ugarske monarhije. U nezavisnoj Kraljevini Srbiji bio je samo jedan prigodni poštanski žig i taj potiče iz 1908. godine, a njime je bio obeležen poznati Trojički Sabor, skup koji je održan te godine na rečnom ostrvu Adi Ciganliji kraj Beograda na kome su se sastali mnogobrojni slavenski novinari, i kada im je simbolično bila ova ada ustupljena za vreme kongresa za njihovu slobodnu teritoriju. Bosna i Hercegovina u prvoj deceniji ovog veka imala je jedan prigodni poštanski žig u privremenoj pošti (Postablage) na opštoj izložbi u Brčkom, a u toku carske posete Franje Josipa I Bosni i Hercegovini, crvene poštanske žigove u svim mestima koja je on posetio. Takođe bila je obeležena trogodišnjica pogibije Prestolonaslednika Franje Ferdinanda i njegove supruge Sofije u Sarajevu 28. juna 1917. godine sa dva prigodna poštanska žiga i sa nekim redovnim poštanskim žigovima u crvenoj boji. U Sloveniji prvi poštanski prigodni žigovi pojavili su se u Kopru 1910. godine povodom opšte izložbe, dok su u Ljubljani, kao i u Zadru u Dalmaciji bili prigodni poštanski žigovi kao u centrima provincija, povodom jubileja cara Franje Josifa 1908. godine

Stvaranjem Država Srba Hrvata i Slovenaca (docije Kraljevine Jugoslavije) od 1918. godine pa do izbivanja Drugog svetskog rata broj prigodnih žigova iz godine u godinu raste. Poslednjih godina treće decenije njih ima na desetine. Najviše ih je posvećeno raznim kraljevskim posetama, kao i dr-

žavnim susretima i sokolskim sletovima. Pored sokolskih takmičenja i druge sportske manifestacije obeležavane su prigodnim poštanskim žigovima kao na pr. u dva navrata Balkanske sportske igre (1934. i 1938. godine), Evropski šampionat u veslanju u Beogradu 1932. godine koji je svakako jedan od najredih prigodnih žigova u tematici Evrope a pojavljuje se u crnoj i crvenoj boji, zatim otvaranje Mamutske skakaonice u Planici u Sloveniji, prvog ovakvog objekta u svetu za smučarske letove 1936. godine i niz drugih sportskih događaja. Više prigodnih žigova posvećeno je invalidskim organizacijama, kao i proslavama većih istorijskih jubileja: 550 godina Kosovske bitke 1939. godine, proslava Kajmakčalanske bitke iz prvog svetskog rata sa dva prigodna žiga, zatim Sokolski slet posvećen 20-godišnjici atentata u Sarajevu 28. juna 1934. godine itd. Neki prigodni poštanski žigovi su dobrotvorni, kao što je slučaj sa Borbom protiv tuberkuloze 1940. godine.

U toku Drugog svetskog rata u godinama okupacije bilo je više žigova u raznim delovima naše zemlje u glavnom sa propagandnim karakterom okupatora i težnjama da se na ovim žigovima što ubedljivije prikaže uzurpacija i raskomadnost Jugoslavije. Po neki od njih namenjen i akcijama Crvenog krsta ili drugim akcijama povodom ratnih rušenja i problema izbeglištva.

Od završetka Drugog svetskog rata iz godine u godinu broj prigodnih žigova je naglo rastao, tako da u poslednjih 5 do 6 godina svakog trećeg dana u Jugoslaviji se pojavljuje po jedan prigodni poštanski žig. Tematika ovih prigodnih poštanskih žigova je raznovrsna, a kroz nju se traže najrazličitiji oblici i likovna rešenja. Prvi poštanski žigovi u Demokratskoj Federativnoj Jugoslaviji su iz aprila

i juna 1945. godine posvećeni kongresima omladine i žena Bosne i Hercegovine, a potom se reda niz drugih događaja.

Veliki broj sportskih takmičenja od svetskih prvenstava, preko evropskih prvenstava do nacionalnih šampionata i raznih jubileja sportskih društava obeležen je prigodnim poštanskim žigovima. Ujedinjenim Nacijama pored proslava njihovih jubileja koji se u nizu mesta obeležavaju prigodnim poštanskim žigovima, u Jugoslaviji svake godine na dan 24. oktobra u šest glavnih republičkih gradova (Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo i Titograd) obeležava se Dan Ujedinjenih Nacija prigodnim poštanskim žigovima. Takođe na isti način obeležava se u jubilarnim godinama Dan mladosti 25. maj, a svake godine državni praznik Dan Republike. Za Novogodišnji kup u podvodnom ribolovu koji je tradicionalno takmičenje u mestu Mali Lošinj izdaje se prigodni poštanski žig. Svi jubilarni sajmovi obeleženi su takođe prigodnim poštanskim žigovima. Istorijski događaji iz starije i skorije prošlosti obeležavaju se prigodnim poštanskim žigovima, pa je tako npr. za 50-godišnjicu Sarajevskog atentata i 50-godišnjicu Austro-Ugarskog napada na Srbiju bio izdat po jedan prigodni poštanski žig u Sarajevu i Beogradu 28. juna 1964. godine u Sarajevu i 28. jula 1964. u Beogradu. Povodom 20-godišnjice oslobođenja niza mesta i gradova u Drugom svetskom ratu u toku 1964. i 1965. bio je izdat niz prigodnih poštanskih žigova. Mnogi kulturni događaji i jubileji velikana jugoslovenske kulturne prošlosti obeleženi su prigodnim poštanskim žigovima, kao što je slučaj sa jubilejima velikog jugoslovenskog skulptora Iva-

na Meštrovića, slavnog fizičara Nikole Tesle, velikog naučnika i astronom starog Dubrovnika Ruđera Boškovića, oca srpskog jezika Vuka Stefanovića-Karadžića, velike slikarke Nadežde Petrović, najvećeg jugoslovenskog pesnika i crnogorskog vladara vladike Petra Petrovića-Njegoša, koji je ispevao spev Gorski Vjenac itd. Takođe značajni jubileji povodom niza događaja obeleženi su prigodnim poštanskim žigovima, da napomenemo samo Beogradsku konferenciju iz 1961. godine, Prvenstvo Evrope u atletici iz 1962. godine, prigodni poštanski žig povodom godišnjice skopskog zemljotresa 1964. godine u Skoplju, zatim prigodni poštanski žig u Beogradu 1963. godine povodom 100-godišnjice Međunarodne organizacije Crvenog krsta itd.

U svakom slučaju jugoslovenski prigodni žigovi predstavljaju posebno polje u jugoslovenskoj filateliji i uključuju u niz najraznovrsnijih tema i motiva u svetskoj filateliji uopšte. Pre nego završimo ovaj letimičan prikaz najšireg područja jugoslovenske filatelije — prigodnih žigova, napomenućemo slučajnu podudarnost jednog prigodnog žiga koji je vezan zajedno sa izdanjem prigodnih poštanskih maraka i prigodnih koverata povodom Međunarodnih auto-moto trka u Beogradu 3. septembra 1939. godine. Istog dana stupile su u rat tri velike zemlje Nemačka, Francuska i Engleska u slučajnom podudarnosti time je obeležen u stvari početak II svetskog rata.

Dr Branislav K. NOVAKOVIĆ
Alekse Nenadovića ul. br. 12—14/I
Beograd

FLUORESCIRAJUĆI PAPIR

Filatelija je dobila novu grupu maraka pod imenom marke na fluorescirajućem papiru. U poslednje vreme na ovom papiru pojavljuju se izvesne marke u Engleskoj, Saveznoj Republici Nemačkoj, Danskoj, Švajcarskoj i u poslednje vreme u SAD. Marke izrađene na fluorescirajućem papiru podešene su za posebne aparate za mašinsko žigosanje, tako da bez obzira na mesto na kome je nalepljena marka na pismu ili dopisnici ona mora skoro uvek biti žigosana. Međutim novi metod mašinskog žigosanja koji obavezuje specijalne aparate na žigosanje svake poštanske marke izrađene na fluorescirajućem papiru, još je skup metod i još je predmet proučavanja. To dokazuje, što kod mnogih izdanja maraka, samo je jedan deo maraka na fluorescirajućem papiru. Ovaj papir naziva se fluorescirajućim, zato što prilikom dolaska pošiljke koja nosi ove marke u posebnom aparatu, ona biva osvetljena određenim snopom svetlosti, koja je podešena da aktivira fluorescentnu masu u papiru, a ta fluorescencija traje vrlo kratko vreme, tj. interval vremena koji

je dovoljan za aktiviranje poštanskog žiga da bi žigosao tu marku. To znači da filatelisti ni na neponištenim ni na poništenim ovim markama nemaju mogućnost da vide njihovo fluoresciranje. Upravo to i dovodi do mnogih zabuna. Još se više zapetljala cela »misterija« o fluorescirajućem papiru, jer na primer Nemačka upotrebljava papire za štampanje maraka koji su u celosti prevučeni fluorescirajućom masom, a na engleskim markama ova masa se provlači u trakama. Marke na fluorescirajućem papiru Savezne Republike Nemačke kada se jednom osvetle i uporede sa markama koje nisu osvetljene imaju žučkastu nijansu. — Papir kod zapadnonemačkih maraka na fluorescirajućem papiru se cakli, a kod engleskih maraka na fluorescirajućem papiru, kada se one dovedu u vodoravan položaj na njima se zapazaju svetlije deblje pruge, koje nas podsećaju na stare austrijske marke sa zaštitnim potezom. Fluorescirajuća masa ne skida se pranjem u vodi.

Dr B. NOVAKOVIĆ

VREME JE

ZA OBNOVU PRETPLATE

Godišnja pretplata za 1966. iznosi

Novih dinara 10.—

Žiro račun: Filatelista:

601 — 8 — 276

TOVARNA

Aero

CELJE

Aero

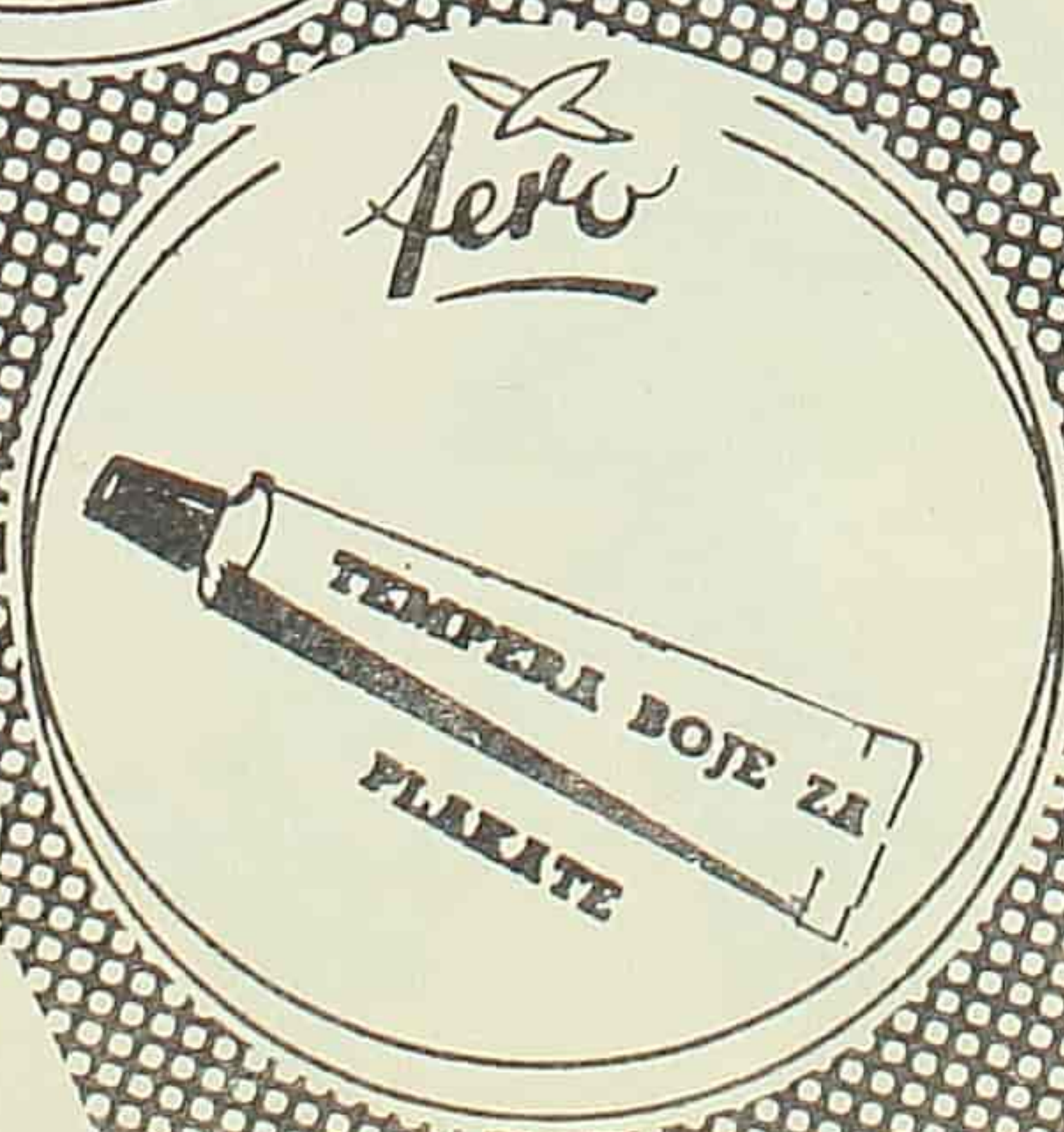
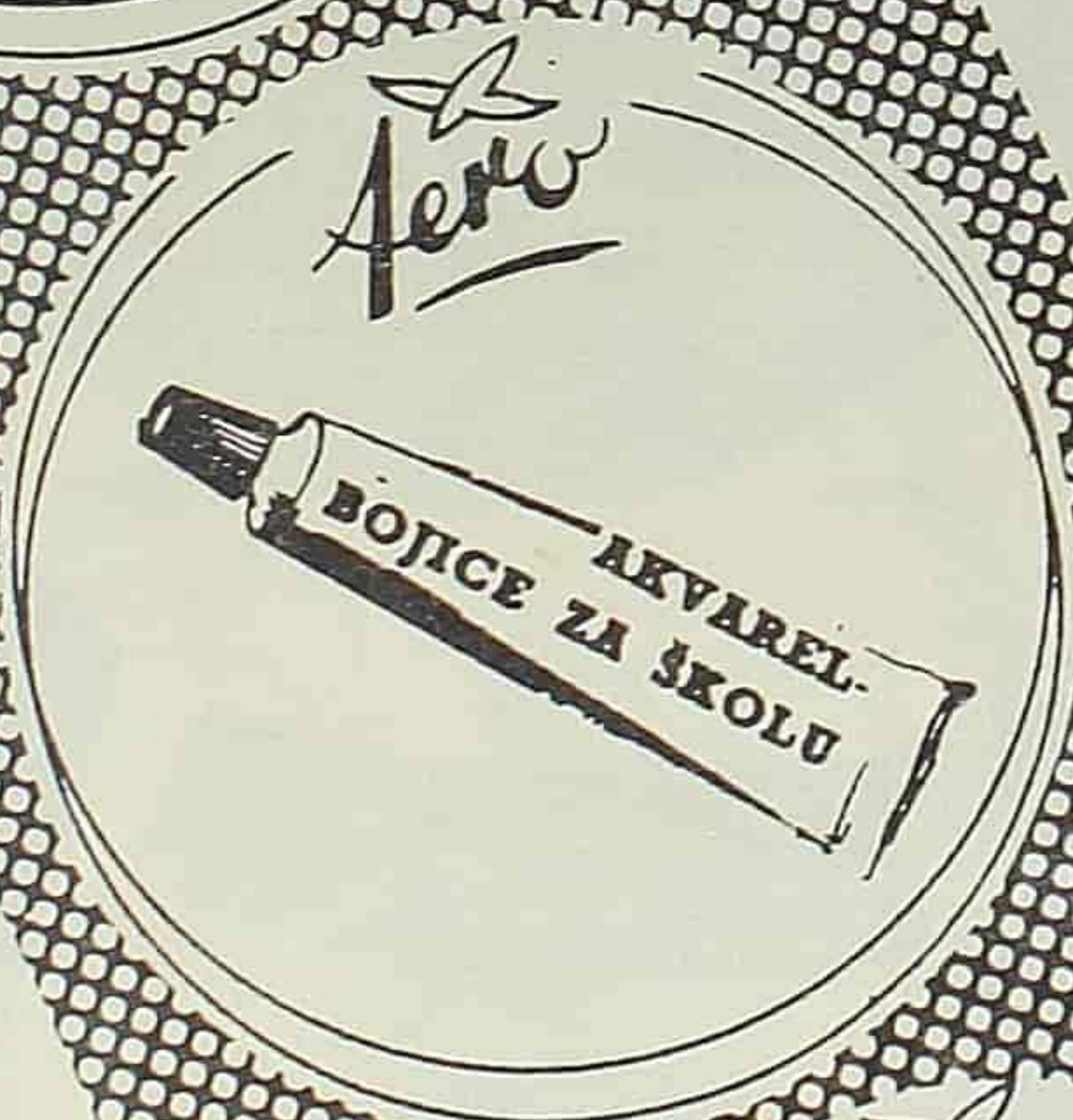
SELOTEJP

•
MASTILO ZA NALIV-PERA

•
PROIZVODI ZA UMNOŽAVANJE

•
AKVAREL BOJE ZA ŠKOLU, I AERO
AKVAREL BOJE ZA POKRIVANJE ODLIKUJU SE
ČISTIM TONOVIMA BOJA. VRLO SU IZDAŠNE I
ČETKICOM SE LAKO RAZDELJUJU

POSTOJANOST NA SVETLOSTI VRLO DOBRA

TOVARNARNA ESENC
„ETOL“
CELJE

ETOL

SVESTRANA
UPOTREBA,
ODLIČAN
KVALITET,
NISKA CENA

DOMACICE,
KORISTITE „ETOL“
EKSTRAT ZA PECIVO,
KEKS I LIKERE.